47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 812 Կ. ՊՈԼԻՍ ՇԱԲԱԹ 18 ՓԵՏՐՈՒԱՐ/2 ՄԱՐՏ 1904 15 ՁԻԼՀԻՋՋԷ 1321 — 18 ՇՈՒՊԱՔ 1319

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գլաւոր Աղի Մատուռէի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէյի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یوی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : ارمانس فرج
اداره خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Ցարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՄԹՆՈԼՈՐՏԸ

Մեր շուրջը պատող բնական մթնոլորտը թէպէտ անտեսանելի ու մեզմիկ բայց իւրաքանչիւր քառակուսի մատնաչափի վրայ տասնչորս ղիւրի ծանրութեամբ ճնշում մը կը կատարէ։ Ոչ մէկմանուկի փափուկ ձեռքը երբեք կ'զգայ այդ ծանրութիւնը։ Բարտիին թրթռացող տերեւը և ամենափափուկ թռչունի մը թեւերը երբեք չեն իմանար այս ծանր ճնշումը. որովհետեւ օդը ամէն կողմէն հաւասարապէս կը ճնշէ ձիշդ ինչ ֆիզիքականին նման բարոյական մթնոլորտ մը կայ որ կը յօրինուի մարդոց կանքէն անոնց բարի կամ յոռի ազդեցութենէն, ու անոնց նկարագրէն։ Եւ ասոնց մթնոլորտն ալ ֆիզիքականին պէս մեզմիկ ու միանգամայն հզօր է։ Ա՛ն, որ մարդը սեղծեց իր պատկերին պէս, տուաւ անոր այս կարողութիւնը, ու մարդիկ մինչև անգամ անգիտակցաբար կը յօրինեն իրենց շուրջը բարոյական մթնոլորտ մը, զոր պիտի շնչեն իրենց նման մարդկային էակներ, ինչպէս որ արեւը անչիջանելի լոյս մը կը ղրկեցնէ իրմէն, հուրը ջերմութիւն կ'արձակէ, և իր շուրջը իրմէ չատ հեռուները տաքնակ քարշ-ցրութիւն մը կը տարածէ։ Մանուշակը ինքզինք կը զգացնէ իր բուրումով, և իր ազդեցութիւնը իր նիւթական մնծութենէն աւելի է։ Զէ՞ որ անուշահոտ խոտերն ալ տունը կը լեցնեն իրենց բուրումով։ Մարդն ալ ունի իր անտեսանելի ազդեցութիւնները, ծաղիկներուն ու խոտերուն բուրմանց պէս։ Ան կը ճամբորդէ երկրիս վրայ չարունակաբար ըղխեցնելով իրմէ, ինչ որ իր ներքին բնութեան յատուկ է։

Պրնիան մտածելով այն յոռի ազդեցութեանց վրայ, որոնք կը ըղխին չար մարդէ մը, կ'ըսէ թէ Ապողոնի ռունգէն ըոցեր կը ժայթքէին։ Էտուարտ Էվերէթ կը պնդէ թէ՝ ամերիկեան մեծ տենդաբանին աչքերէն իրապէս կայծեր կը ցայտէին իր մեծագոյն ատենաբանութեան միջոցին։ Ով կրնայ ըսել թէ ամէն մարդու անձնականութիւնն ալ ատիճանաւ մը ազդեցութեան այդ օրինակ կայծեր չունի, և եթէ ունենային այս տեսակ ազդեցութիւններ նշմարելու նրբին միջոցներ, անտարակոյս կարող պիտի ըլլայինք դանելու այս օրինակ բարոյական ազդեցութիւններ։ Կարելի է որ մարդ մը ինք ըոլորովին անգիտակից ըլլայ բարոյական այժերու այս արտաշնչութեանց, ինչպէս չատ անգամ մարդ չիմանար իր մարմինէն յառաջ եկած հիւանդութեան վարակումը։ Բայց եթէ մարդու մը մէջ կայ երբեք լոյս, անպատճառ պիտի փայլի ան, եթէ խաւարը պատած է զինքը ստուեր կը տարածէ իր շուրջը. եթէ մարդու մը սիրտը սիրով վառուած է, ան կը տաքցնէ բոլոր իր շուրջը եղողները, իսկ եթէ անձնասիրութեամբ սառած է, իր ցուրտ ազդեցութեամբ կը սառեցնէ ուրիշներն ալ. եթէ ապականեալ է՝ կը թունաւորէ իրեն մօտ եկողները, եթէ մաքուր և ազնիւ է՝ կը մաքրէ ու կ'ազնուացնէ իր շրջանակին մէջ գտնուողները։

Զարմանալիք մըն է այս մարդ կոչուած էակը։ Բարոյական ու հոգեկան այժերու կուսակում մը կայ, որ կը շարժի մարդկային ընկերութեան մէջ և կ'արտաշնչէ օրինութիւն կամ անէծք։ Այդ այս չէ միայն մարդուն կարողութիւնը։ Ան թէ՛ հաղորդող և թէ ընդունող է միանգամայն։ Ցոյները Եւրոպան-ընարը ունէին, որ դրուելով բաց օդին մէջ, շնչող հովերուն դէմ անուշ մեղեդիներ կ'արձակէր։ Մենք ևս մեր արդի նուագարանները ալ դաշնակը, երգէնը և ուրիշներ. չէ՞ որ ամէնքն ալ մէյմէկ պատկեր կրնան նկատուիլ մարդուն, որ կազմ ու պատրաստ կրնէնայ իր վրայի գործ դրուած արտաքին ազդեցութեանց ընդունարան ըլլալու։

Զեմ մոռցած տակաւին Զուիցերիոյ Ցուրիպուրկ քաղաքին հռչակաւոր երգէնը։ Ինձի ըսին թէ Եւրոպայի ամէնէն նշանաւոր ու զարմանալի երգէնն է ան։ Հեռաբրբիր ըլլալով՝ ուղեկից բարեկամս հետ մէկտեղ գացի տեսնելու ու մանաւանդ լսել զայն։ Հոն կը կենար ան Մայր Եկեղեցւոյ ճակատը չքեղապէս բաղմած։ Անոր կը նայէինք հեռաբրբիր աչքերով՝ ու կը փափաքէինք անոր ձայնը լսել, բայց ան լուռ կը մնար չքեղ եկեղեցիին կամարներուն ներքեւ, և ահա քիչ ետքը փոքրիկ մարդ մը, մեծ երաժշտապետ մը, գաղտրիկ ու մեղմ քայլերով եկաւ անոր առջեւ նստելու իր տեղը. վայրկեան մը վերջ երաժիշտին մատերը կը սկսին չարժիլ մեծ գործիքին վրայ ու իսկոյն անեղ բայց անոյշ ձայնը լռին գործիքէն վեր կը բարձրանայ, կը գոռայ ու կարծես կը դղրդէ եկեղեցւոյ նեռմասաուեր կամարները, կը դողացնէ զանոնք ու կարծես վեր կը բարձրացնէ։ Եւ ինչ ձայներ, այլազան և ներդաշնակ միանդամայն։ Երբեմն կարծես մանուկ մըն է ան որ կը խընդայ, երբեմն փոթորիկի մը հծծանքն է որ ականջիդ կը հասնի։ Մերթ ամպերու որոտագին բոմբիւններն են որ կ'արձակուին, ու տարափը, ամառուան չանդալից տարափը իր չաչիւններով կը լեցնէ բուսնդակ տաճարը. ու ահա իսկոյն ձայնը կը սկսի հեղիկ մրմունջներու փոխուիլ, կը մեղմանայ կը հեռանայ ու կարծես բոլորովին կը մարմրի, այն աստիճան որ որմերէն դուրս թռչնիկի մը տկար ձայնը իսկ լսելի կ'ըլլայ։ Եւ հիմա կարծես աշխարհս բոլոր վայրը, տառապանքը և ողբագին կոծերը վեր կ'ելլեն անոր խորերէն՝ ու սրտամորմոք ձայներուն հանդէպ հեռուէն կուգան երկնային հրեշտակներու անուշակ երգերը՝ որոնք հեռզհեռէ մօտենալով՝ իրենց վսեմ երաժշտութեան բոլոր թափովը յետոյ կը մղեն աշխարհիս բոլոր վայրերու ահեղ և արտաքին կոչակը։ Այս ամէն զարմանալի ձայները, ամէնը կ'ելլէին այն գործիքէն որ պահ մը առաջ լռին ու անձայն կը կենար հոն վերը, վսեմ և հնադարեան կամարներուն ներքեւ, ու երբ եկաւ այն որ իր երաժշտական հանճարով կրնար ազդել անոր վրայ, որոտագին երաժշտութիւնը լուռ կամարները թնդացուցին։

Այսպէս է մարդն ալ։ Ան ոչ թէ միայն զարմանալի այժերու կեդրոն մըն է որմէ կը ցոլանան բարի ու չար ազդեցութիւններ, այլ նաեւ ինք ընդունակ է ազդեցութիւններ կրելու։ Բոլոր տիեզերքին կեդրոնը բաղմած է ան, ու ոչ թէ միայն իր շուրջը դըտնուող ու իր ժամանակին վերաբերողներէն այլ տիեզերքին ամէնէն հեռաւոր ծայրերէն ու ժամանակի անհուն հեռաւորութիւններէ կը կրէ ֆիզիքական ու բարոյական ազդեցութիւններ։

Ո՛րքան աւադ կարեւորութիւն ունեցող խնդիր մըն է, ուրեմն, մեզի համար ստեղծել այնպիսի բարոյական մթնոլորտ մը՝ որ իր բարերար ազդեցութեամբը մանաւանդ մեր նոր սերունդին վիճակը բարւոքէ։ Ուսուցիչները, խմբագիրները, հրապարակախօսները ու առ հասարակ ամէն կարգի մարդիկ իրենց ամէնէն կարեւոր պարտականութիւնը համարելու են, բարի ազդեցութիւններով չրջապատել երիտասարդութիւնը, մանաւանդ ըզգոյշ ըլլալ զանոնք վնասող, անխորհուրդ խօսքերէ ու վարմունքէ, և աշխատիլ այնպիսի բարի ազդեցութիւններ ի գործ դնել որ անոնց մէջ գըտնուած թաքուն բարի հակամիտութիւնները չարգիլուին զարգանալէ, այլ նման վերոյիշեալ երգէնին իրենց մէջ գտնուած բոլոր արժէքաւոր կարողութիւնները՝ հոյակապ երաժշտութեան մը պէս ի վեր գան և անոյշ մեղեդիով աշխարհը լեցնեն։

ՕԱԿՈԲՈՍ Հ. ՃԷՃԻԶԵԱՆ

ԾԵԾԿՈՒՌՈՒՔ՝ ԵԿԵՂԵՑԻՒ ՄԷՋ

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

Կեսարիոյ Էֆքէրէ գիւղէն կը գրեն մեզի.— Յնս. 26ին Էֆքէրէի Ս. Սաթփանոս եկեղեցիին մէջ, վեց նորապսակ փեսաներու պսակադրութեան միջոցին անտեղի կռիւ մը տեղի ունեցաւ։ Էֆքէրէցւոց ողորմութեան հաւատուելէն գրեթէ ամիս մը ետքը, կէսէն մեռաւ։

Յուղարկաւորութեան օրը, թէեւ գործարանը բոլորովին չի փակուեցաւ, բայց գործարանատէրը գովելի աղնուութեամբ մը արտօնեց բոլոր աշխատաւորները ներկայ գտնուիլ թաղման արարողութեան և վերջին յարգանք մը ընծայել իրենց երէց արհեստակցին, որ պարկեշտութեան և գործօն կեանքի հաղուագիւտ տիպար մը եղած էր։

Յուղարկաւորներու խումն բաղմութիւն մը կը մասնակցէր մեռելական թափորին, որուն մէջ առաջին տեղը գրաւած էր Բիէռ Ռիդառ, իր աջ թեւը տուած ծերունի Պլանչառի, որ լալագին աչքերով կը հետեւէր դագաղին։

Երբ գերեզմանատան մէջ մեռելական կարգը կատարուեցաւ և թաղման արարողութիւնները վերջացան, Բիէռ հանգուցեալին ազգականներուն և պարագաներուն ձեռքերը թոթվեց ըստ սովորութեան, և յետոյ ծերունի կորը կառքով Էլի փողոցի տունը առաջնորդեց կրկին։

Գործաւորներէն չատեր փափաք յայտնեցին նոքէն գործարան դառնալ և քանի մը ժամ աշխատիլ մինչև իրիկնամուտ, բայց ուրիշներ չուզեցին հետեւիլ անոնց օրինակին։

Արդէն գործարանատէրը չէր ըսած որ յուղարկաւորութենէն ետքը աշխատանոց դառնան և գործ բանին։

Ասկէ զատ, մեռելը թաղելէ ետքը, սովորութիւն եղած էր քանի մը գաւաթ խմել և մեռնողին հոգիին համար ողորմիս կարդալ։

Ուստի, այդ գաղափարին չատագովները դերեզմանատան դիմացը գրտնուող գինետուն մը մտան, և խմելիք ապսպրեցին։

Գինետան տէրը, որ այս տեսակ կողոպուտներէ կը սպասէր իր ամէնօրեայ չահը, անմիջապէս սեղան մը շտկել տուաւ, և մէկ վայրկեանի մէջ սրուակներու և աղանդէրներու դէզեր չարուեցան իրարու քով։

Նախ խօսքը մեռնողին վրայ դարձաւ բնականաբար, և կարծիքներու հոսանք մը ծայր տուաւ ամէն դիէն։

—Ուրեմն մեռնող մը կար, անանկ չէ՞, ըսաւ մէկը գաւաթը պարպելով անյագաբար, ես պտրտիկ տղայ էի, անիկա անանկ չորցած մարդ մըն էր։

—Մեռնողը մեռե՛ր է, վրայ բերաւ ուրիշ մը ձիթապտուղի հատ մը բերանը նետելով, արդէն խոզ կը հոտէր կոր չատոնց։ Երանի՛ թէ մենք ալ անոր չափ ապրէինք...։

—Խօսքը մէջերնի՛ս, ընդմիջեց երրորդ մը, աղէկ որ ճիւերը անկեր է։ Շիտակը, կամաց կամաց բռնաւոր մը կը դառնար կոր մեր դլխուն։

—Ողորմիսը քովէն անցնի, գոչեց չորրորդ մըն ալ, օր մը օրանց ձեռքէն տատուելէն գրեթէ ամիս մը ետքը, կէսէն մեռաւ։

Յուղարկաւորութեան օրը, թէեւ գործարանը բոլորովին չի փակուեցաւ, բայց գործարանատէրը գովելի աղնուութեամբ մը արտօնեց բոլոր աշխատաւորները ներկայ գտնուիլ թաղման արարողութեան և վերջին յարգանք մը ընծայել իրենց երէց արհեստակցին, որ պարկեշտութեան և գործօն կեանքի հաղուագիւտ տիպար մը եղած էր։

Յուղարկաւորներու խումն բաղմութիւն մը կը մասնակցէր մեռելական թափորին, որուն մէջ առաջին տեղը գրաւած էր Բիէռ Ռիդառ, իր աջ թեւը տուած ծերունի Պլանչառի, որ լալագին աչքերով կը հետեւէր դագաղին։

Երբ գերեզմանատան մէջ մեռելական կարգը կատարուեցաւ և թաղման արարողութիւնները վերջացան, Բիէռ հանգուցեալին ազգականներուն և պարագաներուն ձեռքերը թոթվեց ըստ սովորութեան, և յետոյ ծերունի կորը կառքով Էլի փողոցի տունը առաջնորդեց կրկին։

Գործաւորներէն չատեր փափաք յայտնեցին նոքէն գործարան դառնալ և քանի մը ժամ աշխատիլ մինչև իրիկնամուտ, բայց ուրիշներ չուզեցին հետեւիլ անոնց օրինակին։

Արդէն գործարանատէրը չէր ըսած որ յուղարկաւորութենէն ետքը աշխատանոց դառնան և գործ բանին։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՆԱԻԱՋԻՆ ՄԵԾ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ՄԸ ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԹՊԱՐԻՍՊԻՆ ՏԱԿ

(Վերջին թղթաբերով եւրոպական թերթերեն)

Զարը հետեւեալ Պատգամագիրը ուղղեց Մ. Արեւելքի Ռուսական Բանակին Վերին Հրամատար Զօրավար Քուրոքաթքինի.—

«Թէեւ իբրեւ Պեա Զինուորական Վարչութեան 1898էն ի վեր եռանդով և յարատեւութեամբ Ցչխատած ենք Բանակը ճանչնալու և կատարելագործելու համար, բայց ձեր աշխատութիւնը դեռ աւարտած չէ։

«Եկած է ժամը որ կը պարտաւորիմ հրաւիրել ձեզ իմ քաջամարտիկ Բանակիս գլուխը՝ պաշտպանելու Ռուսիոյ պատիւը և արժանաւորութիւնը և իր Վեհապետական Իրաւունքները Մ. Արեւելքի մէջ։

«Ճանչնալով ձեր փայլուն ձիրքերը, և ճակատամարտի համար մօտալուտ պարապութիւնները, սիրով կը յանձնեմ ձեզ իմ Մանչուրիական Բանակիս պատասխանատու հրամատարութիւնը ընդդէմ Ճապոնցիներուն։

«Երբ հիմա կը թողուք ձեր աշխատութիւնը իբրեւ նախարար, Աստուած թո՛ղ օրհնէ ձեզ ձեր դժուարին գործին մէջ, զոր ստանձնեցիք անձնուրացութեամբ։

«Հրաժեշտ տալով ձեզ, և շնորհակալ ըլլալով ձեզ ձեր վեցամեայ աշխատութեան համար ի նպաստ իմ սիրելի Բանակիս, ձեզ կոչտամ Ս. Ալեքսանդր Նէվսքիի ակնակուռ պատուանշանը։

«Ցաջողութիւն մաղթելով ձեզ, և ձեզ յանձնելով իմ քաջամարտիկ Բանակիս հողորդել իմ Կայսերական ողջոյնս և օրհնութիւնս, կը մաղթեմ որ Աստուած անվնաս և անվտանգ պահէ ձեզ։

«ՆԻԿՈԼԱՅ»

*** Վերին հրամատարի պաշտօնը առաջարկուած էր ապէջ առաջ ռուս հռչակաւոր զօրավար Տրակոմիրովի, բայց զօրավարը հրաժարեցաւ իր յառաջացեալ տարիքին պատճառաւ, որովհետեւ 74 տարեկան է։ Զօրավար Քուրոքաթքին 56 տարեկան է դեռ, և իր ետեւը ունի գործօն ծառայութեան երկար շրջան մը, ինչպէս կեդր. Ասիոյ մէջ։ Իրաւ է որ Բեթերսպուրգի մէջ չատ աշխատուեր է պատերազմական նախարարին այդպիսի պաշտօն մը չտալ բայց իրեն չափ ո՛չ մէկ ռուս զօրավար յարմար դատուած է իր փորձառութեան և Մ. Արեւելքի ծանուծուկերը դիտնալուն տեսակէտով։

*** Ռուսիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան օրկանը եղող Նովոսքի, Զէմուլբոյի ճակատամարտին առթիւ անգլիական Թիյմզը մարտանաւին կողմէ ռուս արկածեալ նաւաստիներուն ցոյց տրուած վիճոգի և ասպետական վարմունքին վրայ խօսելով, խորին շնորհակալութիւն կը յայտնէ մարտանաւուն հրամատարին, վարմունք մը՝ «որ պատիւ կը բերէ բրիտանական ազգին, որ միշտ տիպար եղած է վեհանձնութեան և քաղաքավարութեան։»

*** Ֆրանսայի Նախարարաց Խորհուրդին վերջին նստին մէջ, Մ. Տէլքասէ իր պաշտօնակիցներուն հաղորդեց ռուս դեսպանին կողմէ ընդունած նամակը, որով իր կառավարութեան շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Վարիակի և Քորհիցի արկածեալ սպաներուն և նաւաստիներուն Բասքալ ֆրանսական յանձնաւին կողմէ եղած օժանդակութեան համար։ Ֆրանսական կառավարութիւնը առ այժմ պիտի չընդունի Ճարոնի Թեւարկութիւնը Քորէայի վերայ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը Քորէայի մէջ Ճարոնի գործողութիւնը բնաբարում կը նկատէ 1902 յունուարի անգլեճարոնական Պայմանագրութեան, որուն առաջին Յօդուածը հետեւեալն է.—

«Դաշնադրող Տէրութիւնք, փոխադարձաբար ճանչնալով Զինաստանի և Քորէայի անկախութիւնը, կը մերժեն ունենալ այդ երկու Տէրութեանց մէկուն կամ միւսին դէմ։»

*** Ռուս զօրավար Պաթիանով ըսեր է Ֆրանսայի խմբագրի մը.—«Ա՛խ, եթէ Ֆրանսա մեզի տար չորս զրահաւոր և երկու ընդծովեայ մարտանաւ, Պատերազմը անմիջապէս պիտի վերջանար։ Բնական է թէ մենք դրամ պիտի վճարէինք, և եթէ ըսածս չի կատարուի, այսինքն եթէ մենք անմիջապէս չյաղթենք Ճարոնի ծովու վերայ, խօսք կուտամ իրրեւ հասարակ զինուոր մը ծառայել Ֆրանսական բանակին մէջ կեանքս մնացեալ մասին մէջ։ Կը ղրկէք մեզի չորս զրահաւոր և երկու ընդծովեայ մարտանաւեր։» Մովային գործոց նախարար Մ. Լանէսան կ'ըսէ թէ անկարելի է որ Ֆրանսա զինեալ պայկոյթիւն ընէ Ռուսիոյ։ Կը յայտարարէ թէ Ֆրանսա և Ռուսիա երկուքն ալ իրենց Մ. Արեւելեան չահերուն համեմատութեամբ պէտք եղած մարտանաւերը չունին տակաւին։ Ֆրանսա իրեն պէտքին չափ զրահաւորներ և ընդծովեաներ չունի որ Ռուսիոյ ալ ղրկէ։ Ակէց զատ, եթէ Ֆրանսա իր նաւատորմին մէկ մասը ղրկեցնէ Ռուսիոյ, Ամերիկան Միացեալ Նահանգներ կրնայ ուրիշ մասերը ղրկեցնել։ Ամերիկան Միացեալ Նահանգներ ունի 15 զրահաւոր, 10 ընդծովեայ մարտանաւ, 6 ընդծովեայ ուղեկցող նաւեր, 6 ընդծովեայ հրամանատարական նաւեր, 6 ընդծովեայ հրամանատարական նաւեր, 6 ընդծովեայ հրամանատարական նաւեր։

ԿԱՆԽԻ՛Կ, ԿԱՆԽԻ՛Կ

Կանխիկ է Մանզումէի բաժնեգիրը և իրենց յանձնարարութեան հետ գրամ չղրկողներ պարապ տեղը թերթի կը սպասեն։ Կանխիկի սկզբունքը բացարձակ է ներկայ տարեշրջանէն սկսեալ և կը խնդրենք որ մեր չվճարող բաժանորդները չվշտանան եթէ ընդհատենք թերթերու առաքումը։ Նոյն յանձնարարութիւնը պէտք կ'զգանք ընելու մեր մեծայարգ գործակալներուն ևս որ անյապաղ գանձեն ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ բաժնեգիրներն ու նոր բաժանորդներուն անունին հետ ղրկեն նաև բաժնեգիրները։

ԵՐԿՈՒ ՕՐՕՐՈՑՆԵՐԸ

ՎԷՊ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ — Թարգմանիչ
ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ — ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿՈՅՐԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

Այս գերազանց առաւելութիւնները, սակայն, գործաւորներէն չատերուն նախանձը գրգռեցին, այնպէս որ իր ընկերներէն մէկ քանին սկսան ատելութեան և հակառակութեան ոգի մը տածել անոր նկատմամբ։

Բայց Բիէռ իր ընական ձիրքերուն և բարեմասնութեանց կը միացնէր նաև անսահման բարութիւն և ներողամիտ սիրտ մը։

Իր բոլոր ընկերները կը սիրէր անկեղծապէս, և, եթէ առիթը ներկայանար, չէր քաշուեր նաեւ ձեռնտու ըլլալէ անոնց։

Անդուան Պլանչառի Բարիզ հասնելէն ետքը, Բիէռ Ռիդառ ամենէն աւելի ինքզինքը կը զգար ինքզինքի տիրապետ։ Ինչպէս ամենայն ինչ, ինչպէս ամենայն ինչ, ինչպէս ամենայն ինչ։

Ռուսիոյ փոխ տայ, Անգլիա Ճաբոնի հետ իր Պայմանագրութեան չնորհիւ, պիտի պարտաւորուի միջամտել։ Ասոր հետեւանքը պիտի ըլլայ երկրորդ պատերազմ մը Եւրոպական ջուրերուն մէջ Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջև։ Մ. Լանէսան կը յարէ թէ Ֆրանսա 2000 քիլոմէթր ծովեզերք ունի պաշտպանելու համար, չատ կէտերու վրայ տրկար։ Հնդկաչինը և Մատակասքարը գրեթէ անպաշտպան են։

*** Ամրան եղանակին 300,000 Դերման երկրագործներ Ռուս սահմանագլուխէն կ'անցնին աշխատելու համար, բայց վախնալով թէ այս տարի Ռուսիա իր սահմանագլուխը գոցէ անոնց դէմ, Հալլէի (Գերմանիա) երկրագործական Սենեակը որոշեց Պատուիրակ մը ղրկել Ռուսիա, կացութեան մասին քննութիւն մը կատարելու։

*** Խրուաթիոյ, Տալմացիոյ, Պոհեմիոյ և Մորավիոյ զանազան կողմերը ռուսասէր ցոյցեր եղան։ Բուդապէշ-պէրկի (Պոհեմիա) Քաղաքապետութիւնը հեռագիր մը ուղղելով Բեթերսպուրգի Քաղաքապետութեան՝ յայտնութիւն կը մաղթէ Ռուսներուն։

*** Ռուսիոյ մէջ զրոյց տարածուած է թէ կառավարութիւնը բանակ մը ճամբայ հանած է դէպ ի Թիպէթ բրիտանական արշաւախումբին դէմ, թէ ուրիշ պատրաստութիւններ ալ կ'ըլլան դէպ ի Հնդկաստան տանող ճամբաներուն վրայ։ սակայն անգլիացի թղթակիցները կը հերքեն ժողովրդային ռուս դասակարգերուն մէջ տարածուած այս նպատակաւոր զրոյցները։

ՆԱԽԱՑԻՆ ՄԵԾ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

Այսօր բազմաթիւ և տարբեր մանրամասնութիւններ ունինք այն երկրորդ ճակատամարտին վրայ զոր Դ.-է Եշ. լուսցած գիշերը Ճաբոնցիք մղեցին Բորթ Արթուրի պարիսպներուն տակ։

Այս ճակատամարտը ամէնէն սոսկալին, ամէնէն մահացուն և ամէնէն արիւնռուշը եղած է որ երկուստեք մղուած ըլլայ ցարդ պատերազմի սկիզբէն ի վեր։

ԽԱՐՊԻՆ, 26 Փետր.— ժամը 8.10 առաւօտ.— Բորթ Արթուրի նաւահանգստին բերանը գոցելու համար Ճաբոնցիներուն ըրած փորձին անյաջողութենէն 24 ժամ վերջ, նաւային մեծ կռիւ մը մղուեցաւ Բորթ Արթուրի առջև Դ.-է Եշ. լուսցած գիշերը։

Քանքոռթը ճաբոնական մարտանաւեր յարձակեցան ռուս նաւախումբին վրայ։ Կռիւը քառասուն ժամ տեւեց, կէս գիշերէն մինչեւ Եշ. ցերեկին վերջը։

Ճաբոնական նաւատորմը եռ մղուեցաւ չորս նաւահանգստին վրայ նայող բերդերուն թնդանօթներուն։ Ճաբոնական մարտանաւ մը ալ ընկղմեցաւ։

Լուր կայ թէ թշնամին այս միջոցիս կը ամրակոծէ Տալնին, ուր 15 բնակիչ միայն կայ հիմա։

Սէուլի Ֆրանսական դեսպանին նամակները հոս կը մնան, Քորէայի մայրաքաղաքին հետ հաղորդակցութեանց բացակայութեան պատճառաւ։

Բեթերսպուրգի մասնաւոր թղթակիցը մեզ ալ կարեւոր ճակատամարտին վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ.—

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԳ, 26 Փետր.—Այսօր կէս օրէ վերջ ընդունեց Ծովակալ Ալէքսեվի մէկ երկաթ հեռագիրը, որ ծածկագիր է։ Կռիւը որ չատ ժամեր տեւեց, խիստ սոսկալի եղաւ։

Ճաբոնական նաւատորմը գիշերային յարձակում մը ծրագրեց բոլոր կէտերուն վրայ։ Ռուս նաւատորմը պատասխանեց ինչպէս նաւեր բերդերը։ Զորոյց կը շրջի հոս թէ Ճաբոնցիներու կորուստները չատ կարեւոր են, և թէ իրենց նաւատորմը, ապարդիւն ջանքեր ընելէ և վնասներ կրելէ վերջ զորս չեն ուզած յայտնել, ետ քաշուեր է։ Ռուս յածանաւեր ճաբոնականներուն ետեւէն ինկան, և Նովիկ թնդանօթի հարուածներով ճաբոնական թորփիլանաւ մը ընկղմեց։ Այս վերջինին նաւաստիներուն մեծագոյն մասը խղդուեցաւ։

Փետր. 9ի գիշերը վնասուող ռուսական զրահաւորներուն նորոգութիւնները գրեթէ վերջացած են։ Սեզարեվիչ, որ ամէնէն աւելի վնասուած էր, առ առաւելն մինչեւ կիրակի նորէն գործօն ծառայութեան պիտի սկսի։ Բեթվիզան դեռ նորոգուած չէ, բայց նաւահանգիստ կը գտնուի միւս, և վեց օրէն ներքին նաւահանգիստը պիտի քաշուի։

Ռուսիոյ հաչէոյն ածուխ բեռցող ելուկ անգլիական շոգենաւեր, որոնք կը վախցուէին թէ Ճաբոնցիներէն կրնան գրաւուիլ, Հնդկաչինու մէկ չէզոք նաւահանգիստը մտան, ուր այսուհետեւ ապահով են։

Զիֆուէ ամերիկեան թերթերուն զրնուած հեռագիրներն ալ կ'ըսեն թէ կորուստները երկուստեք չատ բարձր են։ Ճաբոնցիք ո՛չ միայն թորփիլանաւ մը կորսնցուցեր են, այլ երեք մարտանաւեր ալ ծանրապէս վնասուեր են իրենց կողմէ։ Բորթ Արթուրի բերդերն ալ քիչ թէ չատ վնասուեր են Ճաբոնական նաւախումբին ռմբակոծումէն։ Մինչեւ իսկ նաւային աւազաններուն մէջ ռումբեր ինկեր են։ Բայց ինչ որ ալ ըլլայ, Ճաբոնցիք այս երրորդ անգամ ըլլալով ետ մղուեր են և Բորթ Արթուր աղէկ դիմացաւ։ Ռուսական յաղթութիւնը ա՛յնքան աւելի փայլուն եղաւ որքան կռիւը խիստ էր։

ԹՈՔԻՕ, Եշ.—Փետր. 24 առաւօտուն կանուխ չորս առեւտրական շոգենաւեր՝ քանի մը թորփիլանաւերու ուղեկցութեամբ արագ արագ յառաջացան դէպի Բորթ Արթուրի մուտքը, զայն գոցելու նպատակաւ։

Թէեւ Թօկօ ծովակալէն ուղղակի տակաւին լուր չէ հասած հոս, կ'երեւի թէ իր ծրագիրը յաջողեր է, և շոգենաւերը ընկղմեր են ճիշդ ուզուած տեղը։

ԲՈՐԹԱՑԻ ՄԷՋ

Քորէայէ եկած լուրերը մութ և հակասական են։ Կացութեան մասին հետեւեալ հեռագիրները հաղորդուած են.—

ԻՆՐԷՈՒ, 25 Փետր.— Նիուչուանկ հասնող անգլիացի միսիոնարներ կ'ըսեն թէ Ռուսուչինական Պանքան իր դիւանները Բիրինէ Բուանկ-Զենցէ փոխադրեց, ուր ապաստանած են նաեւ վաճառականները։

Ռուսք չինական երկաթուղիին կայարանին դուրսը պահականոց մը հաստատեցին։

ԻՆՐԷՈՒ, 25 Փետր.—Բնիկ աղբիւրէ առնուած տեղեկութեանց նայելով, Ճաբոնցիք Բօսիէթի ծովածոցին մէջ ցամաք ելեր են, և Բիրինի վրայ առաջ կը քաշեն։ Նիուչուանկ հասնող անգլիացի միսիոնարներ ալ կը հաստատեն այս լուրերը։

Վլատիվոսթոքի կառավարական կեդրոնն ալ Ռուսք Խապարօվքա փոխադրեր են։

ԻՆՐԷՈՒ, 26 Փետր.— Քաօքանցուի մէջ կը գտնուի 25 Խաղաղներու ջոկատ մը։ Ասոնցմէ զատ ուրիշ Ռուս զորք չկայ Լիաօ գէտին արեւմտակողմը։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԳ, 26 Փետր.—Պալթիկի Ռուս զրահաւորները անմիջապէս ճամբայ պիտի հանուին ձիւնահալէն վերջ։ Գիշեր ցերեկ կ'աշխատին Ռուսք անոնց սպառազինութիւնը ամբողջացընելու համար։

Զօրքերուն առաքման վրայ անձամբ կը հսկէ զօրավար Քուրոքաթքին։ Բանակին պարենաւորմանց սպասարկութիւնը սքանչելի կանոնաւորութեամբ կը գործէ։ Հակառակ փոխադրութեանց պարտաւորիչ դանդաղութեան, զօրավար Քուրոքաթքին ա՛ն ատեն միայն պիտի մեկնի երբ Ծ. Արեւելքի բանակը պատերազմին վայրը հասնի ամբողջութեամբ։

ՌՈՒՍ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Զօրավար Բիլուկ հետեւեալ պաշտօնական հեռագիրը ղրկած է Բեթերսպուրգ.—

«Թշնամի նաւատորմը, 16 մարտանաւերէ բաղկացեալ, Տալնիի կողմէն յառաջացաւ դէպ ի Բորթ Արթուր կէս գիշերէն քիչ վերջը, և անմիջապէս կրակի սկսաւ։ Նաւահանգիստը գտնուող մեր երեք յածանաւերուն վրայ, Աֆօյ, Պայեան և Նովիկ, ինչպէս նաեւ ծովեզերքի բերդերուն վրայ։ Ռմբակոծումը կէս ժամ տեւեց, և ռմբակոծութենէն վերջ մեր յածանաւերը նաւահանգիստ դարձան։

«Թշնամին յետոյ քանի մը վայրկեան ռմբակոծեց ծովեզերքի մարտկոցներէն մին, բայց ինք ալ քաշուեցաւ, և մեր թնդանօթներուն սահմանէն հեռացաւ։

«Այս միջոցիս չորս ճաբոնական յածանաւեր թշնամիին գլխաւոր նաւախումբէն բաժնուելով գացին կալուպանա ծովածոցը, ուր սկսան սաստիկ կրակ տեղալ հոն գտնուած մեր թորփիլանաւերէն մէկուն վրայ։ Բերդին հրամատարը զօրք ղրկեց այս կէտին վրայ, բայց Ճաբոնցիք չհամարձակեցան ցամաք ելնել։ Հոս ռմբակոծումը 22 վայրկեան տեւեց, որմէ վերջ Ճաբոնցիք քաշուեցան։

«Վլատիվոսթոքի զինուորական պետը կը ծանուցանէ թէ Փետր. 24ին առտուն կանուխ թշնամի մարտանաւեր տեսնուեցան կղզիին հարաւային կողմը։ Այդ նաւերը իրիկունը անյայտ եղան հորիզոնին վրայ։»

*** Փետր. 27 թուով Բորթ Արթուրէ քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Ճաբոնական թորփիլանաւերուն յարձակումը բոլորովին անյաջող եղաւ։ Թշնամիին կորուստները չատ են։ Ճաբոնական շոգենաւի մը կաթսան ալ պայթեր է։ Պատերազմի միջոցին Ռուսք տեսեր են որ, կ'ըսէ նոյն Բեթերսպուրգեան հեռագիրը, Ճաբոնցի զրահաւորները չատ դէշ ռազմավարութեան մը հետեւեր են, անանկ որ Ռուսք անկէց օգուտ քաղելով, իրենց ռումբերը արձակեր են ամէնէն ալ վրայ, որովհետեւ անոնք իրարու կը զարնուէին։ Պէլիօվոյ բերդին տակ Ճաբոնական թորփիլանաւ մը ընկղմեր է։

*** Զիֆուէ նիւ Եորք Հերալդի զարնուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ շոգենաւի մը նաւաշները կը պատմեն որ Քօրէական ծովեզերքին բացերը հանդիպեր են Բորթ Արթուրի կողմէն եկող 11 ճաբոնական մարտանաւերու։ Այդ նաւերէն երկուքը ուրիշներուն կապուած կը քաշուէին։ Շոգենաւին նաւաստիները հեռաւորութեան պատճառաւ չեն կրցեր կարդալ այդ նաւերուն անունները, բայց ամէն պարագայի մէջ յայտնի է թէ ծանրապէս վնասուած էին։

*** Բորթ Արթուրէ քաշուած ռուսական նոր հեռագիրներու նայելով նաւահանգիստին բերանը ընկղմած ճաբոնական շոգենաւերը քարիւղով և ածուխով բեռնաւորուած էին, ելեկտրական թելերու միջոցաւ պայթուցիկներ կը պարունակէին։ Մէն մի շոգենաւի մէջ կային միայն ճաբոնցի ծովային զինուորի յատուկ համազգեստ մը և թուր մը։ Ճաբոնական շոգենաւներէն մին ընկղմեր է ճիշդ Ռեքվիզանի մօտ։ Այս ռուս զրահաւորին նաւաստիներուն դրամական պարգեւ բաշխուեցաւ։ Սիպերեաք ռուս մարտանաւուն նաւապետը նշանաւոր հանդիսացեր է իր համարձակութեամբ և անձնուրացութեամբ։

*** Թոքիոյէ կը հեռագրեն դարձեալ թէ ճաբոնական չորս շոգենաւերէն մին ընկղմեր է փարոսին տակը, նաւահանգստին ճիշտ բերանը, և թէ ճաբոնցիք մինչեւ մէկ ատիճան իրենց նպատակին հասած են։

*** Ռուս և ճաբոնցի լրտես զինուորներ Փետր. 25ին զիրար տեսեր են Սուք.Զէնի մէջ (Քորէա), բայց բախում տեղի չէ ունեցած։ Ռուսք զինուորներ բռներ են Սէուլի հիւսիսային կողմը ամերիկեան հանքային ընկերութեան մը պանդոկը։

*** Ծ. Արեւելքի մէջ ռուս մարտանաւերուն ածուխի հայթայթիչ Մ. Կունցպուրկ կը հեռագրէ թէ այս պահուս ճաբոնական աւազաններուն մէջ կը նորոգուին զանազան տեսակ 12 ճաբոնական մարտանաւեր որոնք պատերազմի սկիզբէն ի վեր վնասուած են։

ՃԱԲՈՆԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

Բեթերսպուրկէ կը հեռագրեն թէ հաւաք ընծայելու չէ այն զրոյցին թէ Ճաբոնցիք Բիրինի վրայ կը քալեն։ Բիրին երկաթուղիով հաղորդակցութեան մէջ է Խարպինի հետ, ուստի անոնց խիստ կռիւներու կարելի չէ որ Ճաբոնցիք Բիրին մտնեն, որովհետեւ Ռուսք Մանչուրիոյ այդ գաւառին մէջ ահագին քանակութեամբ զօրք ունին։ Բիրին կեդրոնն է Սիպերիական երկրորդ Զօրաբանակին, որուն կը հրամայէ զօրավար Զացուլին։ Վերջերս Բիրին ճամբայ ելան սիպերիական հրացանակիրներու բազում գունդեր հրամատարութեամբ Արատանով, Թրուզով և Անիսիմով զօրավարներուն։ Զօրավար Ալեքսեվ ալ Խարպին կը գտնուի, և առ նուազն 60,000 ռուս զօրք կայ հոն և մօտակայքը, 80 թնդանօթներով, և այս թիւը կրնայ 100,000ի բարձրանալ շատ դիւրաւ։ Ուստի յայտնի է թէ Ճաբոնցիք այն կողմերը դեռ չեն կրնար համարձակօրէն երեւիլ։

*** Ճիպոթիի բացերը ռուս թորփիլանաւ մը թնդանօթ նետեց կեցնելու համար անգլեւենդիկ Մանչպազա շոգենաւը, որ Կալկաթա կ'երթար։ Առաջին աղդարարութիւնը անտես անցնելով, Ռուսք երկրորդ հարուած մը ալ արձակեցին, և այն ատեն Մանչպազա կեցաւ։ Ռուս օպայ մը շոգենաւին մէջ երթալով քննեց թուղթերը։

*** Բեթերսպուրկի և Լոնտոնի մէջ իսկ անհանգստական կը նկատուի որ Ճաբոնցիք Բօսիէթի ծովածոցը ցամաք ելած ըլլան։ Այդ ծովածոցը Վլատիվոսթոքէն 50 մղոնի չափ դէպի ի հարաւ կը գտնուի, և ուրիշ կարելի է յառաջխաղաց շարժումը Բիրինի վրայ։ Այս եղանակին մէջ հիմա տակաւին սառած պիտի ըլլայ այդ ծովածոցը որ չատ խորունկ է։ Բիրինի և Բօսիէթի միջեւ խոշոր լեռնաշղթայ մը կայ, բայց Հուանչունէն ուրիշ ճամբայ մը ալ կայ, որ գլխաւոր լեռնաշղթայէն կ'երթայ մինչեւ Օմօղօ, և անկէց ալ Բիրին։

*** Մոսկուայէ կը հեռագրեն թէ Սիպերիական Ճեպընթացով բազմաթիւ կիներ և տղաքներ հասեր են Բորթ Արթուրէն և Տալնիէն, որոնք ճաբոնական առաջին գիշերային յարձակումէն վերջ նոյն նաւահանգիստներէն ճամբայ հանուած էին դէպ ի Ռուսիա։ Ճեպընթացը մէկ կառախումբէ կը բաղկանար, որ կը պարունակէր 400 կին և 600 տղայ։ Շատերը զինուորի կիներ և զաւակներ են։ Երկու տղայ մեռեր են Պայքալ Լիճէն կառախումբին անցնելու ժամանակ։ Նոյն Լիճին արեւմտեան կողմը ամէն օր երեսուն կառախումբ կ'անցնին տղաքներով, ծերերով և կիներով բեռնաւորուած։ Երկաթուղին լաւ բաներ է։ Տալնիէն մինչեւ Մոսկուա 17 օրէն եկեր է։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ԹԻՊԷԹԻ ՄԷՋ.—Լորտերու Ժողովին մէջ վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ Թիպէթի անգլիական արշաւախումբի մասին։ Ազատական Լորտերէն Լորտ Ռիչ և Լորտ Բայրըն խստիւ քննադատեցին այդ արշաւախումբը։ Լորտ Ռոզզէրի բաւ թէ աղէկ կ'ըլլայ որ ետ կանչուի։ Արտաքին գործոց Նախարար Լորտ Լէնսդաուն պատասխանելով Ազատականաց յարձակումներուն, յայտարարեց թէ արշաւախումբին առաքումը անհրաժեշտ էր, թէ այդ արշաւախումբին նպատակին վերաբերեալ Ռուսիոյ տրուած ապահովութիւնները գոհացուցիչ էին, և թէ հաւատք ընծայելու չէ այն զրոյցներուն թէ Ռուսք արդէն իսկ զօրք ունին Թիպէթի մայրաքաղաքին՝ Լհասայի մէջ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՕՍԼՕՊԱՆ ԵՒ ՔԱՖԲՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲԱՐԻԶ, 29 Փետր. — Բէքինէն կը հեռագրեն թէ ռուս դեսպանը յանուն իր կառավարութեան սպառնացած է Զինու չճանչնալ իր չէզոքութիւնը եթէ Մանչուրիոյ մէջ չինացի աւազակներուն հանդէպ թոյլատու ըլլայ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Հաստատուեցաւ ռուս բանակին Քորէայի հիւսիսակողմը մտնելու, ինչպէս նաեւ Բինկ-Եանկի մէջ ընդհարման լուրերը։ [Բինկ-Եանկ քաղաքական քաղաք մըն է ուր տեղի ունեցաւ 1894ին Ճաբոնցիներուն մեծ յաղթանակը Զինացիներուն վրայ։ 50,000 բնակիչ ունի։]

Կ'ըսուի թէ 60,000 Ճաբոնցի ցամաք ելած են կէնսան։ [Քորէայի հիւսիս արեւելեան կողմը նաւահանգիստ մըն է կէնսան։ 20,000 բնակիչ ունի Ճաբոնական մեծամեծ հաստատութիւններով։]

10,000 Զինացի ճամբայ ելան Թունկայի և Շոճանի միջեւ։

Զինական զօրքերուն շարժումն նպատակը կասկածելի է։

Պայքալի երկաթուղին սկսաւ բանել։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԳ.—Ռուս հեռագրական Գործակալութեան (Բորթ Արթուրի թղթակիցը Փետր. 28 թուով կը հեռագրէ.—«Ստոյգ տեղեկութեանց նայելով, Ճաբոնական նաւի մը վրայ պայթում մը յառաջ եկած է, Փետր. 25ի գիշերը Ճաբոնական թորփիլանաւերու յարձակման պահուն, Բորթ Արթուրի բերդին մարտկոցներէն արձակած առաջին թնդանօթներէն ետքը, յարձակում զոր Բեքվիզան ետ մղած էր։»

—Վերջին երկու օրերս, կացութիւնը ոչ է փոխոխութիւն չէ կրած։ Այսօր Բորթ Արթուրի վրայ մեծ փոթորիկ մը կը տիրէ. ծովը ալեկոծ է, որ անկարելի կը դարձնէ ցամաք զօրք հանելու ոչ է փորձ։

ՇԱՆԿԱՅ.—Ռիւթէրի հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, բոլոր չահակից Տէրութիւնները համաձայնած են Մանչուրիայի մաքրանալը զէնքնկէց ընել, իր նաւաստիները Բեթին տանիլ և պատերազմի բոլոր տեսողութեան միջոցին հոն պահել։

ԼՈՆՏՈՆ.—Զէմուլբոյէ Փետր. 27 թուով կը հեռագրուի Թայմզի.—Ճաբոնցիք վերջին օրերս ցամաք հանելիին միայն թնդանօթի կազմածներ և ձիեր։ Ընդամէնը 20,000 զօրք և 6 հրետանի ցամաք հանուած են ցարդ։ Զէմուլբո։ Հաքօսադէէ կը հեռագրուի Տէյլի Մէյլի թէ զրոյցի մը նայելով, Վլատիվոսթոք պաշարուած է Եշ.էն ի վեր։ Թոքիոյէ կը հեռագրուի Սթանտարտի թէ պաշտօնական զեկոյցի մը նայելով, ռուսական հետեւակազօրաց ջոկատ մը նշմարուած է Բինկ-Եանկի հիւսիսային կողմը կէփարսախ հեռու։ Ճաբոնական պահակները կրակ բրած են ռուսական ջոկատին դէմ որ պարտաւորուած է ետ քաշուիլ։

ԼԻԱ-ԵԱՆԿ.— Կը հաստատուի թէ ճաբոնական նաւատորմը հրաման ստացած է Մարտ 1ին նոր յարձակում մը ընել Բորթ Արթուրի դէմ։ Մուքդէնի մօտ չինական զօրքերուն համախմբումը կասկածելի բնութիւն ունի։ Ժողովուրդին ընթացքը ամենուրեք ապահովիչ չէ։ Խաղաղները դրաւեցին հիւսիսային Քորէայի հեռագրաթելը, և հետեւակազօրաց գունդ մը անոնց հետեւեցաւ։

ԲՕՐԴ ԱՐԹՈՒՐ. — Դիէնձինէ հասած լուրերու նայելով, 60000 Ճաբոնցիք համախմբուած են Կէնսանի մէջ և Մանչուրիա արշաւելու մտադիր են։ Կը հաստատեն թէ ճաբոնական երեք մարտանաւ վնասուած ըլլալով, նակազաքի գացած են։ Կը հաստատուի թէ, Փետր. 25ի գիշերը, ճաբոնական թորփիլանաւ մը պայթեր և ուրիշ մըն ալ ընկղմեր է։

ՍՈՒԷԶ.— Ռուսներուն կողմէ գերբաւուած անգլիական և նորվեկեան առեւտր. շոգենաւերը ազատ արձակուեցան Զարին հրամանաւ։

ՊՈՒԷՍԴ.— Ֆրանսական Տ'Ասա յածանաւն և չորս թորփիլանաւած Ծ. Ա. բեւելք ուղեւորեցան։

ՀՌՈՄ.— Բեթերսպուրկէ կը հեռագրուի Սգէֆանի Գործակալութեան թէ, Ռուսիոյ և Ճաբոնի կողմէ Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Իտալիոյ հետ կատարուած բանակցութեանց համաձայն, որոշուած է որ Զէմուլբոյի կռիւին հետեւանքով այս վերջին երեք տէրութեանց մարտանաւերը ապաստանած ռուս սպաները և նաւաստիները Ռուսիա պիտի տարուին, ռուս կառավարութեան այն խոստման վրայ թէ այլ եւս պիտի չթոյլատրէ անոնց մասնակցիլ արդի պատերազմին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Լիվերբուլէ եկած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ, Ռուսերը գրաւեցին անգլ. Օրիէլ ածխաբարձ շոգենաւը որ Սինկաբուր կ'երթար Քարտիֆէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Լրագրական թղթակիցներուն հեռագիրները կ'ըսեն թէ, Բորդ Արթուրի առջեւ, ռուսական թընդանօթներուն հասողութենէն հեռու, Ճաբոնական նաւատորմին կատարած պատրաստին նպատակն է Ճաբոնական զօրքերու փոխադրման և ցամաք հանման գործողութիւնները սքօղել։

—Սէուլէ կը ծանուցուի թէ, Քորէայի հիւսիսային կողմը յառաջապահներու կռիւներ տեղի կ'ունենան։ Ընդհարում մը մտալուտ է։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԳ.— Զօրավար Քուրոքաթքին և իր սպայակոյտը Մարտ 16ին պիտի մեկնին։

ՆԻՒ-ԵՕՐՔ. — Ցորենին գինը չարունակ կը բարձրանայ, ըստ որում Սէնտիքա մը իր ձեռքը կ'անցընէ տարամարելի ցորենը։

ԲԱՐԻԶ.— Սակարանի մէջ գիները տակաւ էին հաստատարարութեան միջոցին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վարչապետ կոմս Պիւլով ծանր հիւանդ է։

ՊԵՐԼԻՆ. — Իտալիոյ և Գերմանիոյ միջեւ կնքուեցաւ առեւտրական նոր դաշնագիր մը։ Հինին նման է։

—Վիլհէլմ կայսր Աթէնք պիտի երթայ մարտի վերջին։

ԲԱՄՊԱԿ

8 բէնս։

17/1 Փետրուար 1904

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՄԱՑՐ ԱԹՈՌ

Էջմիածինի մեր թղթակիցը հետեւեալները կը գրէ փետր. 6 թիւով.—

Ս. Հայրապետը այժմ լաւ է. չնայելով ձեան հասաը ղերտին, չարունակ շրջագայութեան կ'երթայ. այս օրեր մի քանի անգամ Երեւան գնաց ու վերադարձաւ. քանի գիշեր եւս Ս. Հռիփսիմէի վանքը կը քնի։ Այդ վանքի վանահայր Յուսիկ Սրբազան վանքը կառավարելու համար մեծ պահանջներ արաւ Ն. Ս. Օծութենէն։ Ս. Հայրապետը նեղանալով զայն դուրս արաւ և մի վարդապետ նշանակեց։

Միաբանաց ռոճիկները (վարդապետներուն 25 և եպիսկոպոսներուն 30 բուբլի) ամէն ամիս կը վճարէ Հայրապետը դեռ ամիսը չի լրացած, որպէս նաև ուտեստը կանոնաւոր կը ստանան վանքէն ըստ առաջնոյն։

Ճեմարանը կանոնաւոր կ'ընթանայ. Սինոդի համար նոր Պրոկուրոր եկած է, որու վրայ լաւ համարում ունին չատեր։

Վերջին չաբաթները կարգ մը վարդապետներ ու քահանաներ ղրկուեցան ուրիշ տեղեր։ Երեւանում ամբաստանեալներ (աշխարհական) արդարացան և արձակուեցան. նոյնպէս եղաւ Ալէքսանդրաբոլում և Կարսում։

Կարս երկու քահանայ քահանայութենէ զրկուեցան և վտարուեցան։

ՎԵՑ ՈՍԿԻՈՎ
ՄԵԾ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Անուշտ ամէն կողմէ ուրախութեամբ ողջունուեցաւ բարեսիրական այն արձագանգը որ հասաւ կարօտ ուսանողի մը համար Մանկուսիի ուղղած կոչին ի պատասխան։

Այդ բարերարը երեք տարուան համար կ'ապահովէր պետական վարժարան մը յաճախող տաղանդաւոր ուսանողի մը ապրուստը։

Նպաստելու այս ձեւը ամէնէն յուզիչն ու նպաստակայարմարն է բնականաբար և անոր մէկէ աւելի օգտակարութիւններուն և քաղցրութիւններուն վրայ խօսիլ աւելորդ կը համարենք։

Այս անգամ սակայն անհրաժեշտ պարտքին տակ կը գտնուինք պետական վարժարանի ուրիշ կարօտ մէկ ուսանողին համար բարերարութիւն մը խնդրելու, որուն արդիւնաւորման համար արդէն այժմէն յուսալից ենք, քանի որ հրճուանքով կը տեսնենք բարեսէրներու և գութի զգացումին տակաւ առաջադիմութիւնը մեր մէջ։

Ամբողջը չատ փոքր գումարի մը չուրջը կը դառնայ, 5—6 ռսկի միայն, բան մը զոր չատեր մէկ գիշերուան մէջ կը ծախսեն իրենց վաղանցիկ մէկ հաճոյքին համար։

5—6 ռսկի։ Ահա՛ այն համեստ և գրեթէ չնչին նպաստը, զոր դեղագործութեան աղքատ և աշխատաէր ուսանող մը կուգայ խնդրել վիզը ծուռ, մերժուելու գաղափարէն երկիւղոտ։

—Ցարդ, կը պատմէ այդ երիտասարդը արցունքոտ աչքերով, երեք տարի է որ մէկ կողմէ դեղագործի քով իբր աշկերտ կ'աշխատէի և առած քիչ մը դրամովս դէշ աղէկ ապրելով կը յաճախէի վարժարան, ապագային վրայ դրած յոյսս։ Մի՛ հարցնէք թէ ինչ խեղճութիւններ, ինչ տառապանք քաշած եմ, ինչ անարգանքներու դէմ գլուխս ծռած եմ միմիայն ապրուստս համար։ Եւ ի՛նչ ապրուստ Աստուա՛ծ իմ...։ Ցորկը աշխատէ՝ ուրիշին հաւուոյն, հոս հոն վազէ, յոգնէ տատ, փոխարէն հաց մը ու պանիր մը հազիւ կարենալ ուտելու համար. և գիշերը ժամերով, քարիւղի գարշահոտ լամբարին քով, յոգնած, ապառած ալիսա՛ վաղուան դասերուն համար...։ Սակայն կը մխիթարուէի որ այս ամէնքը պիտի վերջ գտնեն օր մը, պիտի կրնայի հարկաւ շրջանաւարտ ըլլալ և ապրուստս ու կենցաղս ապահովել։ Զայն չհանեցի, ակռաս սեղմեցի, վիրտերս ներսս պահեցի, սիրտս կը հանէր, վերջապէս կը համակերպի...։ Սակայն, ալ չուտանը վիզս եկած է հիմա։ Ուժ չմնաց վրաս։ այս տարի վերջին տարիս է, 5-6 ամիսէն վկայական պիտի առնեմ, կրկին ուսումնութեան պէտք ունիմ. ա՛լ ո և է դեղագործի քով չեմ կրնար ալկերտ ըլլալ, քանի որ այդ փոքր մէկ գանգուռութիւնը կրնայ դիս տարի մը հոս ծրդել, և տարի մը ետ մնալ ինձի համար մեռնի՛լ է բացարձակ։ Շփոթած եմ և յուսահատած թէ ո՛ւր կրնամ դիմել և ինչ կրնամ ընել։ Մասնօրէ չունիմ, ա՛լ ալ կարող ազգականներ որ սիրտս անոնց բանամ։ Հիմա կ'աղաչեմ, ա՛լ դուք գիտէք։ Կեանք մը ազատած և յուսահատ մը փրկած պիտի ըլլաք...»

Ա՛լ ծանրանալու հարկ չենք տեսներ, ա՛ն՛քան խօսուն է ուսանողին այս խնդրանքը և ա՛ն՛քան յուզիչ իր պատմութիւնը։

Ուզածը մինչեւ առաջիկայ սեպտեմբեր, ամսական ռսկի մէն է միայն, ահա՛ այնչափ։

Ամիսը մէկ ռսկի, վեց ամսուան համար։ Ասիկայ գումար մըն է զոր անուշտ կրթասէր մը պիտի տայ քանի որ այս տեսակ ուսանող մը կրնայ երիրին օգտակար ըլլալ։

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԵՐԳԱՐԱՆԸ

Ոչ ոք կրնայ ուրանալ թէ ամենակարեւոր հարկ մը դարձած է այսօր մեր նախակրթարաններուն և մանկապարտէզներուն համար նոր երգարանի մը հրատարակութեան պէտքը։ Մեր մանկապարտէզներէ գրեթէ ամենամեծ մասին մէջ կ'երգուին դեռ՝ հին, անկա՛պ, աններդաշնակ երգեր, որոնց ո՛չ բառերը երես ելելիք բաներ են և ո՛չ ալ եղանակները։ Անհմուտ թարգմանիչներու և անճարակ երգահաններու այդ գլուխգործոցները տղուն հոգիին վրայ չա՛տ յոռի տպաւորութիւն մը կը գործեն բնականաբար, քանի որ անուրանալի է թէ երաժշտութիւնն ալ իր գեղարուեստ իր կրթիչ և չինիչ դերը ունի մատղաշ հոգիներու համար։ Ամենս. Պարոիարք Հայրը, որ իր հոգածութենէն գիտէ բաժին հանել ամէն օգտակար աշխատութեանց, մանուկներու համար նոր երգերու պատրաստութեան պէտքը չեշտած էր դեռ մտերերս, և նոյն իսկ փափագ յայտներ էր յանձնաժողով մը ալ կազմել տ առթիւ։ Գոհութեամբ կը լսենք թէ Պէշիքթաշի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հմուտ երաժշտապետ Արամ էֆ. Բէշկեան, որուն երաժշտական ձեռնհասութիւնը ծանօթ է արդէն, երկարաշունչ տքնութեամբ պատրաստած է ճոխ երգարան մը, որ բոլորովին նոր պիտի ըլլայ իր տեսակին մէջ։ Այս մանկական երգերը խմբագրուած են կարող գրագէտներու կողմէ, թարգմանաբար կամ ինքնագիր, իսկ եղանակները քաղուած են մեծամասնութեամբ եւրոպական ձեռնհաս երգահաններու արտադրութիւններէն, զորոնք երկարօրէն գիտցած է պատշաճեցնել մեր մանկապարտէզներու միջավայրին։ Գործը վաւերացած է արդէն Ուսումն. Խորհուրդէն, և մօտ օրէն վաւերացուելով նաեւ Կրթական Նախարարութենէն, պիտի հրատարակուի նոր և գնահատելի տարազով մը։ Աշխատասիրողը այս պիսի բազմապանծ հրատարակութիւնի մը պատշաճապէս ի գլուխ հանելու համար դիմած է քանի մը բարեսէր ձեռու, որոնք անուշտ բարեհաճութիւնը պիտի ունենան սիրայօժար ուժանդակելու հմուտ և բազմամեայ աշ-

խատաւորին, որուն ներկայ ձեռնարկը կուգայ շատ կարեւոր պէտք մը լրացընել մեր վարժարաններուն համար։ Մեր դպրոցական վարչութեանց ալ կը յանձնարարենք քաջալերել ներկայ կարեւոր աշխատասիրութիւնը, որ միօրինակութիւն պիտի բերէ այսուհետեւ մանկական երգեցողութեանց մէջ՝ ամէն կրթական յարկերու տակ։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ երէկ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Տ. Գրիգորիս արք. Յովհաննէսեանի։ Ներկայ էին Տ. Վահրամ և Տ. Գաբրիէլ Սրբազանները ու Սանտալճեան և Շահպազեան աւագ քահանաները։

1. Կիպրոսի առաջնորդ Տ. Պետրոս վրդ. Սարաճեան լսելով որ Տէրունեան Տ. Մաղաքիա եպս. հրաժարած է Պաղատիա Պատր. Փոխանորդութենէն, պատրաստակամութիւն յայտնած էր նոյն պաշտօնը ինք ստանձնելու։ Ժողովը արժան դատեց սոյն խնդրանքը Խառն Ժողովին նկատառմանը ներկայել։

2. Աղեքսանդրիայէն Տ. Դէորգք. Հիւրմիզեան մեզայագիր մը ղրկած և ներում խնդրելով վերստին քահանայագործելու արտօնութիւն ուզած էր։ Ժողովը բաւ համարելով յիշեալ քահանային միամեայ պաշտօնէ դադարումը, որոշեց յանձնարարել Փոխանորդարանին որ Եգիպտոսէն զատուրիշ յարմար տեղ մը ղրկէ զայն քահանայագործելու համար։

3. Վանայ Գաւառ. Վարչութիւնը տեղեկագրած էր թէ Աղթամարէն հեռանալով Վան եկող երեք վարդապետներ Վարագի և Կարմրուրի վանուց մէջ զետեղուած են իբրեւ հիւր առժամապէս և այս մասին տնօրինութիւն մը կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց յանձնարարել Վանայ առաջ. տեղապահ Տ. Սահակ եպս.ի, այդ վանքերուն մէջ պահել յիշեալ վարդապետները ժամանակի մը համար։

4. Դասթէմունիի Թաղ. Խորհուրդը նամակաւ մը գոհունակութիւն յայտնելով Տ. Գրիգորիս վրդ. Պալագեանի պատր. փոխանորդ անուանման մասին, խնդրած էր որ տեղւոյն Տ. Տրդատ քհ.ն հեռացուի Դասթէմունիէն իր անդադար արարքներուն համար։ Ժողովը որոշեց Դասթէմունիի պատր. փոխանորդէն բացատրութիւն պահանջել այս քահանայի մասին։

5. Դասթէմունիի պատր. փոխանորդը Ինքպոլուի եկեղեց. և կրթ. գործոց մասին տեղեկագիր մը ղրկած էր որուն մէջ կը չեշտէր արժանաւոր և ուսեալ քահանայի մը պէտքը, ինչպէս նաեւ վարժարանի մը հաստատութիւնը։ Ժողովը արժան դատեց գոհունակութիւն յայտնել Տ. Գրիգորիս վրդ.ի և յանձնարարել որ շարունակէ յարատեւել իր աշխատութեան մէջ և որոշեց կարեւորը տնօրինել։

Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաեւ իր օրակարգին մէջ գտնուած ուրիշ խնդիրներով։

ՍԵՎԱԶԷՆ ԿԸ ԳՐԷՆ.— Տեղւոյս մայր եկեղեցիին Թաղ. Խորհուրդը՝ որուն օրինական պայմանաժամը հակառակ լրացած ըլլալուն դեռ կը պաշտօնավարէ, եկեղեցիին պատկանող հնդկական թաւիշէ չինուած թանկագին չուրջառ մը վաճառած է 10 ոսկիի փոխարէն՝ նոյն կերպասին պզտիկ մէկ կտորին հետ մէկտեղ, որուն նախապէս քսան ոսկի տրուած էր և այն ատեն չէր ծախուած։ Եւ այս վաճառումը տեղի կ'ունենայ այն ատեն երբ Պատրիարքարանը յատուկ շրջաբերականով, և Կրօն. Ժողովոյ որոշմամբ կ'ազդարարէր որ գաւառ. ո և է եկեղեց. մարմին, ըլլայ Առաջնորդ ըլլայ Թաղ. Խորհուրդ ոչինչ չվաճառէ եկեղեցական գոյքերէն առանց նախապէս կեդրոնէն հաւանութիւն առած ըլլալու։ Սրվազի Թաղ. Խորհուրդին վրայ պատասխանատուութեան մեծ բաժին մը կը ծանրանայ այսպէսով, և կեդրոնէն եղած հրաման մը ինչ որ ալ ըլլայ, իրենց պարտականութիւնն է կէտ առ կէտ գործադրել։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ Աւագ գործակատար Արիս էֆ. Ֆէսճեան երէկ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ Իւսկիւտարի կառավարիչ Վահեմ. Համտի պէյի այցելելով շնորհաւորեց Գուրբան Պայրամի տօնը։ Արիս էֆ. յետոյ այցելեց Իւսկիւտար բնակող կառավարական ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, Ռօպէրթ Գուլէճի Նպակին տնօրէն Տօքթ. Ուշպերնի, օրհնութեան գիր մը ուղղելով, իր գոհունակութիւնը յայտնած է վերջերս հրատարակած «Դրամապաշտութիւն և ուրիշ քարոզներ» անուն գրքին համար։

Ա Զ Դ

Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը հրաւիրուած է յառաջիկայ Հինգշաբթի (19 փետր. 904) իր հոգեւորանպէս մխիթարելու քարեպաշտ ուխտաւորները։

Այս առթիւ մասնաւոր հրաւէր եղած է քաղցրանուագ դպրաց՝ մասնակցելու Արեւագալի երգեցողութեանց։

17 Փետրվար 1904

Ղալաթիա

Մանօր. — Սկզբնաւորութիւն Արեւագալի ի ժամ 2½, Քարոզի՝ 4։

Թօգաթլեան, Հարէնց, Զիլինկիրեան, Փափազեան և Շիշմանեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք ներկայ գտնուելով

ՏԻԿԻՆ ՏԻՐՈՒՀԻ ԹՈԳԱԹԼԵԱՆԻ

յուղարկաւորութեան հանդէսին, իրենց ցաւակցութիւններն յայտնեցին այս տխուր առթիւ։

ԹԱՏՐՈՆ
ՔԼԹԽ-ՊԱՆ
ՕՍՄ. ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ ԶԱՒԵՇԱԻՈՒՄԸ
Առաջնորդութեամբ Մ. ՊԱՓԻԼՈՍՅԻ
Այս կիրակի ցորեկ, ժամը 7½ին
Ի ՆՊԱՍՏ
ՆԵՐՈՒԱՆՔ ԹՈՂԱՑԵԱՆՆԻ
Ա. ՄԱՍ
Ա. անգամ ըլլալով Կ. Պոլսոյ մէջ
ՄՕՔՐՈՒԱ ԸՆՏԱՆԻՔԸ
ԿԱՄ
ԱՆՀԱՐԱԶԱՏԸ
Ցուզիչ Տռամ 3 արար
Հեղինակ՝ Թարգմանիչ՝
Ա. ՏԷԼԻՒ Ե. ԹՈՂԱՑԵԱՆ
Բ. ՄԱՍ
ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԹՄԱՆ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ
(LES SURPRISES DU DIVORCE)
Քրքջալիր զաւեշտ 3 արար
Հեղինակ՝ ԱԼԷՔՍ. ՊԻՍՕՆ
Ասոնց Նիւթը ? ? ?
Գուցէ՛ք
ԹՈՂԱԵԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹԻՆ
և կը հասկնաք ! : : :

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

1 Մարտ 1904

Ֆրանս. 3% Français)	94 80
Ռէնթի (Tab. Turcs)	336 —
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	77 70
Երկաթուղի (Lots Turcs)	112 —
Պանգ Օթթ. (Banque Ott.)	539 —
Թրանսվալ (Transvaal)	87 —

ՆԵՐՔԻՆ

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐ. — Երեք հոգի, Վասիլի Բրաբասարի, Անտոն Բրաբասարի և Աթանաս Սուկկա, անցեալները դատուելու համար Քալտիս ղրկուած էին։ Ամբաստանուած էին թէ, դրամ հաւաքած և զէնք գնած են և խաղաղասէր գիւղացիները դրդած են։ Երեքն ալ 8 տարուան բանտարկութեան դատապարտուեցան։

—Օսմ. զինուորները երեւան հանեցին այն զէնքերը, զորս ցիրուցան փախչող պուլկար աւազակները պահած էին սահմանագլուխին վրայ՝ Էտիրնէի զանազան կողմերը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան մատրան մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ ռուսական Սեճիսկ թորփիլանային հրամատար Սթէֆանովի համար։ Ինչպէս յայտնի է, այս նաւը Թալիենուանի ծոցին մէջ ընկղմեցաւ թորփիլներ զետեղած ատեն։ Հրամանատար Սթէֆանով Պոլսոյ մէջ ծանօթ էր, քանի որ վարած էր ռուս դեսպանատան նաւային կցորդութիւնը։

—Ռուս դեսպանատան նաւային նոր կցորդ Մ. Շվանկ երէկ Օտեսայէն Պոլիս հասաւ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.—Մէջքէի-Էմիրը և Հիճազի կուսակալը հեռագիրներ ուղղելով Բ. Դուռ, կ'ըսեն թէ 300,000ի մօտ իսլամ ուխտաւորներ կատարեալ ապահովութեամբ կատարած են իրենց ուխտը և դարձած են Մէքքէ։

ԱԳԲ. ՏՐԻՊՈԼՍՈՑ Կայս. զորքերը իրենց տարեկան մարզանքներուն սկսան։ Ամէն ուրբաթ զօրահանդէս կը կատարուի։

ՃԱԲՈՆՑԻ 5 պատանիներ, որոնք իրենց ուսումը Պէյիքթաշի Ազիզիէի վարժարանին մէջ աւարտած են, Ճաբոն ղրկուեցան կառավարութեան ծախքով։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ դեսպան Մ. Սիմիչ որ հիւանդ էր, սկսած է ապաքինիլ։ Խարիճիէի թարգման Սաատէտտին պէյ դեսպանատուն երթալով, ի դիմաց արտաքին գործոց նախարարին՝ դեսպանին որպիսութիւնը հարցուց։

ՊՈՒԼԿԱՐ գործակատար Մ. Նայէվիչ տկար է։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԲԺԻՇԿՆԵՐ.—Կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ, որպէս զի նահանգային ամէն թաղապետութեանց մէջ բժիշկներ գտնուին։ Իւրաքանչիւր աւան իր բժիշկը պիտի ունենայ։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐԲԵՐԸ.— Պետական Խորհուրդը այժմ կը քննէ կանոնագիր մը, զոր Զեռնէաս պաշտօնապանը պատրաստած է կալուածներու արժէքը գնահատելու գրութեան վրայ։ Այդ կանոնագրին համաձայն, կալուածական տուրքը բոլոր չէնքերէն և հողերէն պիտի գանձուի ընդհ. կերպով։ Նախ ընդհ. կալուածահամարը պիտի կատարուի և յետոյ մասնակի փոփոխումներ, գործառնութեանց դիւրութեան համար։ Ատոնցմէ ետք տուրքերը պիտի գանձուին որոշեալ արժէքին համաձայն։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ.— Գոսովայէն կը գրեն թէ ոստիկան-զօրաց քննիչ երկու սպաները մեծ եռանդով կ'աշխատին։ Անոնց հրահանգին վրայ զինուորական վարժարանին մէջ ոստիկանական կանոնագրին տրամադրութեանց մասին դասեր կ'առնեն ոստիկան-զօրաց սպաներն ու ոստիկանական քոմիսէրները։ Ոստիկան-զինուորները և ոստիկաններն ալ զինավարժութիւններ պիտի ընեն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան Վօքուէ պահականը հրամատարութեամբ Բիէր Լօթիի, Սելանիկ ժամանեց, ուր քանի մը օր Մեալէ յետոյ Պոլիս պիտի դառնայ։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ. — Եւրոքոսական հեռագիր մը ծանոյց նահանգները թէ, որոշուած է Հիճազի երկաթուղիին զանազան մասերու շինութիւնը յանձնառուներու տալ. հետեւաբար այդ գործին ձեռնարկել ուզողները պէտք է Դամասկոս ղրկուին՝ կատարուելիք նուազուրդին մասնակցելու համար։

ՔՆՆԻՉ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ.— Պետական Խորհրդական Թահսին փաշա, որ Տրապիզոն և Գասթէմունի գացած էր, ընդհ. գործառնութիւնները քննելու, Պոլիս դարձաւ։

ՀԱՆՔԱՑԻՆ ՋՈՒՐԵՐՈՒ մասին պատրաստուած կանոնագիրին քննութիւնը փութով աւարտելու հրահանգ տրուեցաւ։

ԲԱՆԱԿԻՆ համար 85 ֆի ևս բերուեցան առջի օր Օտեսայէն։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ կը ծանուցանէ.—Օսմ. 4% քոնսոլիտէ պարտաթուղթերուն թիւ 28 կտրօնը, ինչպէս նաեւ Փետր 1/14ի վիճակահանութեան մէջ ամորթի չհան թուղթերը պիտի վճարուին Մարտ 1/14էն սկսեալ, Օսմ. Կայս. Պանքային Բարիզի, Լոնտոնի և Պոլսոյ կիշեներէն, և Պերլինի, Ֆրանքֆորդի և Ամստերտամի մասնաճիւղերէն։

4% Օսմ. Քոնսոլիտէի պարտաթղթոց թիւ 16 կտրօններն ալ եթէ մինչեւ 28 Փետր./13 Մարտ չներկայացուին գանձելու համար, չնշուած պիտի նկատուին։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԳԻ Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ, Մարտ 1էն սկսեալ 100ին 2 տոկոս պիտի վճարուի Օսմ. Փոխոխեալ Միացեալ Պարտքին առժամեայ պարտաթուղթերուն կցուած կտրօնին վրայ։ Այդ տոկոսը կտրօններուն վրայ նշանակուած բոլոր քաղաքներուն մէջ պիտի վճարուի մինչեւ 31/13 Օգոստ. 1904, իսկ անկէ վերջը՝ միայն Պոլսոյ մէջ։

ՍՐՃԱՐԱՆՆԵՐԸ.—Ոստիկանութեան Վեսմ. Նախարարը նկատելով որ մինչեւ առտու բաց մնացած սրճարաններու մէջ կարգ մը դատարկապորտներ ու չարագործներ ժամանակ կ'անցընեն, ծանոյց ամէն կողմ որ սրճարանները գիշերուան ժամը 6ին փակուին։

ԳՈՐԾԱՌՈՒԱԾ ԲԱՄՊԱԿՆԵՐԸ.— Խնդրուեցաւ Զեռնէաս պաշտօնարանէն գործածուած բամպակներուն վաճառումը արգիլել, և Պաթ-Բազարի ու Եօրղանճըլարի մէջ ծախուած հին բամպակները հականեխել, քանի որ այդ բամպակներն են որ տարափոխիկ հիւանդութեանց ծաւալման պատճառ կ'ըլլան։

ԳՈՀՈՒԹԵԱՄԲ կ'իմանանք թէ հանրածանօթ քիմիագէտ Մ. Բիէր Աբէրի որ քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինած է։

«ՎԻԹՕՐԻԱ. ՏՐ ՊԵՐԼԷՆ» Ապահովագր. Ընկերութեան լիազօր-ներկայացուցիչ Միհրան էֆ. Սինէմ-Գալֆեան երէկ իրիկուն մեկնեցաւ Եւրոպա թէ՛ անձնական և թէ Ընկերութեան վերաբերեալ գործառնութեանց ընդարձակման համար։ Գալֆեան տան բոլոր պաշտօնեայք Սիրքէճիի կայարանը գացած էին ողջերթ մաղթելու իրենց համակրելի Տնօրէնին։

ԲԵՐԱՑԻ ՍԿՕՖԸ

Այս շաբթու կը մեկնի Մայէրօնիի խումբը, որ այնքան սիրալիր ընդունելութիւն մը գտաւ Պոլսոյ մէջ։ Այս գիշեր դիւանագիտական փայլուն երեկոյթ ի նպաստ Պ. Մայէրօնիի, որ այս առթիւ կրկնապէս պիտի հեռաքրքրէ իր ձեռնածուական փորձերը։ Փոքրիկն Մայէրօնի պիտի կատարէ իր ապշեցուցիչ ձեւափոխումները։ Սովորական խաղերէն զատ պիտի ներկայացուի նաեւ երեք տեսարանով մեծ մենկատակը, ՐՕՎԸՐ ԲԻԷՌՕՆ, Բ. անգամ ըլլալով։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀՐԴԵՀ ՄԷՐՍԻՆԻ ՄԷՋ.—Երէկ իրիկուն Պոլիս հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Մէրսինի Քըպրըզլը և Ֆրէնկ թաղերուն մէջ հրդեհ ծագած է և մեծ վնասներ պատճառած է։ «Ինիոն»ի եկած հեռագիր մը մինակ նոյն ընկերութեան վնասները 7000 ոսկի կը նշանակէ։ Ասկէ կը հետեւի թէ հրդեհը մեծ համեմատութիւններ առած է։

ԶԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՑ.— Քասապայի կրթական տեսչութեան արկղակալ և քարտուղար Մուսթաֆա էֆ. 6000 ղրուշ իւրացնելով անյայտ եղած է։

ՈՃԻՐԻ ՄԸ ՇԱՐԺԱՌԻԹԸ.— Եսաքիւղցի Եաքօ անուն հրեայ մը ժամանակէ մը ի վեր սիրալիր բարեկամութիւն մը հաստատած էր Կարսօն անուն պատանիին հետ։ Իսկ Ռէյիի գործաւորներէն ուրիշ Հրեայ մը, Սալթօ, կը նախանձէր, որով իրարու հետ կռուռտէին։ Առջի գիշեր Եաքօ սրճարան կ'երթայ իր անքաժանելի պատանիին հետ. Սալթօ կը տեսնայ ու կուիւը կը սկսի դարձեալ։ Եաքօ աթոռ մը կը զարնէ հակառակորդին գլխուն և կը փախչի, բայց այս վերջինը մինչեւ փողոց կը հալածէ զայն, ուր կը յաջողի սպանել, դաշոյնը վիզը մխելով իր հակառակորդին։

ՄԱՀԱՑՈՒ ԱՐԿԱԾ.—Պուրկազ կըղզիին մէջ ձկնորս Թոմայի երկու զաւակները 7 և 9 տարու, առջի օր ջրհորը իյնալով խղդուեցան։

Ա Զ Դ

Ս. եկեղեցւոյս վագֆներէն Լանկա Քաթիպ Դասրմ Թաղ Սերէթէի փողոց 22 թիւ և 76 կանգուն 6 մատ գետինը մահիւլ եղած ըլլալով, գնելու փափաքողք պարտին դիմել ամէն առաւօտ Թաղ. Խորհրդոյ Խորհրդարանը թուականէս մինչ 15 օր։

*** Էտիրնէ Դարուի գերեզմանատան նորոգ կառուցեալ սրճարանը յառաջիկայ մարտ 1էն վարձու պիտի տրուի։ Փափաքողք պարտին դիմել Խորհրդարան Թաղիս։

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

ԾՐ. ՔԷՕՔԼԵԱՆ Ե. ՇԱՖՇԱՖԵԱՆ

Պալաթ, 8 Փետր. 1904

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ԹՂԹԱՊԱՆԱԿ

Պալըգլը ուխտի գացող անձ մը անցած կիրակի օր կորսնցուցած է թղթապանակ մը որուն մէջ կային անձնական թուղթեր և ճամբու անցագիր մը որոնք ո և է մէկուն օգտակար չեն կրնար ըլլալ։ Գտնողներէն կը խնդրուի որ կամ Պալաթլը Ցունաց եկեղեցին յանձնեն և կամ խմբագրատունս բերեն։

Բերողը գոհացուցիչ նուէր մը պիտի ստանայ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզի հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲՈՐԴ ԱՐԹՈՒՐԻ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒՄԸ

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՒՐ, 1 Մարտ.—Ճաբոնցիներուն Բօսիէ ցամաք եկած ըլլալուն լուրը ստուգութենէ զուրկ է։

ԼՈՆՏՈՆ.—«Տէյլի Թէլէկրաֆ» կ'իմանայ թէ ճաբոնական տասնըհինգ մարտանաւեր, փետր. 29ի առտուն սաստիկ կրակ բրին Բօրթ-Արթուրի պարիսպներուն վրայ։ Ռուսական Նովիք, Ասքոլտ, Պայեան մարտանաւերը ինչպէս նաեւ չորս Թորփիլանաւեր մեկնեցան նաւահանգիստէն յարձակելու ճաբոնցիներուն վրայ, բայց երբ տեսան թէ պարիսպը ռմբակոծուած է թշնամիին կողմէ, ստիպուեցան քաշուիլ։ Ասքոլտ ընկղմեցաւ, իսկ Նովիք ծանրապէս վնասուեցաւ։ Ռեքվիզան նորէն վնասուեցաւ և ուրիշ ռուս Թորփիլանաւ մը ընկղմեցաւ։ Երկու ժամուան ռմբակոծութենէ մը ետք, ճաբոնական նաւերը քաշուեցան կանոնաւորաբար։

Ռուսական հրետանաւորներ ղրկուած են Բիժօնի աւազանը։

ԲԱՐԻԶ.— Խարպինէ կը ծանուցուի Մաքէնի փետր. 29 թուականաւ.— Թորէսի հիւսիսակողմը ընդհարում մը պատահեցաւ Խազանները Ջոկատի մը և ճաբոնական հեծելազօրաց խումբի մը միջեւ։ Ճաբոնցիները ստիպուեցան փախչիլ։

ԲԵԹԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Պատերազմական նախորդ նախարար Վանովսկիի զօրավարը այսօր մեռաւ։

ՐԵԹԵՐՍԳՈՒՐԳ, 1 Մարտ. — Ծովակալ Ալէքսէյ կը հեռագրէ թէ, Ճաբոնցիները նորէն ռմբակոծեցին երէկ Բօրթ-Արթուրը, առանց ոնէէ արդիւնքի։ Ցետոյ մեկնեցան։

ԲԱՐԻԶ. — Ճաբոնցիներուն Բօսիէ ցամաք եկած ըլլալուն Թօքիոյէ հասած լուրը պաշտօնապէս հերքուեցաւ։

—Վարչապետ Մ. Բոմպ Նախարարաց Խորհուրդին մէջ երէկ յայտարարեց թէ, Ֆրանսական ծովային զօրութիւնը պատրաստ է ամէն պատահականութեան առջեւ։ Վարչապետը յայտարարեց մեւեանոյն ատեն թէ, չի պիտի հրաժարի։

ԱՏԱՄՆԱԲՈԾ Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
Բերա, Սու-Թէրազի փողոց թիւ 4
(ԹՈԳԱՏԼԵԱՆ ՍՐՃԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱՑԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ)
ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 9ԷՆ 3 (Ը. Ե.)
ԼԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐ ԺԱՄԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

17/1 Փետրուար 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	84.57
Ամէնէն բարձր գինը	84.21
» վար գինը	83.03

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	109.50
Երէկուան բարձր գինը	109.62
» վար »	107.87
Քարափ	301.
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն	272.—

Կարդալ Դ. Երես «Ինիոն» Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

"ՄԱՆԶՈՒՄԻ,,Ի ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՆԸ

18 Փետրուար 1904 41

ԼԱՒ ՓՈՂՈՑԹՆ ՈՃԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Է.

—Եւ այդ պէրուններդ յաջողեցան։

—Հարկա՛ւ։ վայրկեան մը ետք անծանօթ ինծի հետեւիլ սկսաւ մինչեւ տունս. հոն մօտեցաւ, բարեւեց և ձեւով մը ըսաւ թէ չատ սիրուն էի, փորձեցի կարմրնալ և պատասխանեցի այդ պարագաներուն մէջ գործածուած ձեւով։— «Բայց պարոն ինծի որի՞ տեղ կը դնէք»։— «Դքսուհիի մը տեղ տիկին, պատասխանեց ժպտելով, և եթէ թոյլ տայիք ինծի ձեզ ծանօթանալ...»։ Շատ լուրջ երեւիլ չէի ուզեր. անուն յայտնեցի և արտօնութիւն տուի յաջորդ օրը ինծի այցելելու. խօսքը բռնեց, բայց դժբաղդաբար Լանկլատ զոր ես Բարիզէն դուրս գործով մը զբաղած կը կարծէի, յանկարծ վրայ հասաւ։ Մնացածը գիտէք, քանի որ խոստովանեցաւ։

—Ժամը քանիին [illegible] եկաւ ձեզի։

—Ժամը 9ին ատենները ըլլալու էր։

—Կը յիշէ՞ք այդ օրուան որոշ թուականը։

—Հոկտեմբերի վերջերը կամ նոյեմբերի սկիզբները ըլլալու էր. ճիշդ օրը չեմ գիտեր. այնքան անհոգութեամբ կ'ապրէի որ ոչ թէ մէկ, այլ չորս ամիս ալ անցնէր տեղեկութիւն չունէի։

—Սպանուածին մականունը և անունը գիտե՞ս։

—Ո՛չ, կարելի է ըսած ու մոռցած եմ։

—Է՛, ինչ տեսակ մարդ էր։

—Միջահասակ, թուխ և նուրբ պեխերով... բայց ասկէց աւելի բան մը չեմ կրնար յիշել, երեք ամիս անցած է։

—Կը կարծե՞ս որ ամուսնացած էր։

—Կարելի է այո. համարձակ էր և տեսնուելէ կը վախնար։

—Ի՞նչ հագուած էր։

—Սովորական. բայց կարծեմ մութ գոյն բալթօ մը ունէր։

—Այո՛, ըսաւ Վիպէռի, և յետոյ շարունակեց. երբեք առիթը չներկայացաւ որ գրպանէն բան մը հանէ տանդ մէջ։

—Այո՛, թղթապանակը հանեց և ինծի իբր յիշատակ բան մը տալ ուզեց բայց ես մերժեցի. չհանաչէր կնիկ մը չեմ ես։

—Թղթապանակը ի՞նչպէս էր։

—Կարծեմ թէ... ըսաւ Սթէֆանի վայրկեան մը ետք, թղթապանակ մը չէր, այլ աւելի....

—Նօթատե՞տր մը։

—Այո՛, այո՛, և կարմիր էր կողքը։

—Ա՛լ տարակոյս չկայ, ըսաւ ոստիկանը ինքնիրեն. իրաւ այդ տեղեկութիւնները անկատար, բայց արժէքաւոր են։

—Ըսածներէս գոհ մնացի՞ք, հարցուց կինը դարձեալ փորձելով Վիպէռի մօտենալ։

—Դո՛հ, ե՛ս, ըսաւ ոստիկանը կոչտ կերպով. ո՛չ ամէնքէն աւելի, մինակ հասկցայ թէ Լանկլատ այդ ոճրին հեղինակն է... ամէն բանէ առաջ պարտականութի՛ւնը։ Հիմա հարցնելիք բան մը չունիմ. մնաս բարով...

—Ի՞նչ, ալ չպիտի՞ գաք։

—Դուցէ. չեմ գիտեր։

Սթէֆանի իր բազուկներով շրջապատեց զայն, այս գրկախառնութենէն չկրնալ խուսափեցնելու ձեւով մը և աղերսոտ ձայնով մը ըսաւ.

—Ախ, եկէ՛ք դարձեալ, կը խնդրեմ։

—Հանած վարա՛ծ աղջիկ, մրմռաց ոստիկանը անոր նայելով։ Եթէ ուզեմ, պիտի կրնամ Լանկլատի յաջորդել. եւ ալ տարփուռի մը պիտի ունենամ, ե՛ս Վիպէռը... Ասկա գուցէ աւելի աղէկ պիտի ըլլայ։

Կամաց մը բռնեց Սօլէյլ-Ռուշանի բազուկները և ետ հրելով ըսաւ.

—Անուշիկ բարեկամուհիս, պատրաստուէ քու սիրական Լանկլատդ տեսնելու կէս ժամէն։

Քաղցրաբարոյ Սթէֆանի սառ կտրեցաւ և գոչեց աղաչելով.

—Երդո՛ւմ տուէք որ վանդակորմ մը պիտի ըլլայ մեր միջև։

—Կ'երդնում։ Մնաս բարով, ըսաւ և դուրս ելաւ։

Երբ խցիկին մէջ մինակ մնաց Սթէֆանի, սկսաւ դարձեալ տղու մը պէս խաղալ իր մազերուն հետ։ Այսպէսով էր որ կը պատրաստուէր իր սիրահարը տեսնելու։

Բ.

Երկու բանտապահներ խստարան տարին Լանկլատը, որուն ձեռնակապերը քակուած էին Վիպէռի խորհուրդով։

Թիապարտը, որ խելօք մը ներս եկած էր, երբ երկաթեայ վանդակորմը տեսաւ զարմացաւ և յանկարծ հարցուց.

—Որ դուռնէն պիտի գայ ան։

Վանդակորմէն անդին դուռ մը ցոյց տուին։ Լանկլատ գլուխը վեր առաւ յանկարծ. ակռաները սեղմուեցան, ունքերը ուռեցան. քանի մը հոտ կ'առնէր. ծուղակի մը մէջ ինկած ըլլալուն կասկածը ունեցաւ։

—Եթէ ատ կողմէն մտնէ ան, յարեց քիչ մը վրդով ձայնով, ի՞նչպէս իմ քովս կրնայ գալ հոս...

—Բայց քովդ չպիտի գայ, ըսաւ բանտապահներէն մէկը. ատ վանդակորմին ետին պիտի գայ, և ուզածնուդ պէս պիտի կրնաք տեսնուիլ...

—Ա՛հ, չպիտի՞ գայ քովս, հա՞. ուրեմն խաբեցի՞ն ինծի, խաբեցի՞ն, գոչեց կատաղօրէն. քովս պիտի ըլլար, մէջտեղերնիս արգելք մը չպիտի գըտնուէր. անգթութի՛ւն է աս. իմ բարեկամութիւնս չարաչար գործածեցին։ Եթէ գիտնայի, ինքզինքս չէի յանձներ. պիտի պաշտպանէի ինքզինքս։ Պիտի սպաննէի այդ թշուառականը, և ամէնքնիդ ալ պիտի պատառէի սի՛նլքորներ...

Վազեց բանտապահին քով որ բանալիքներու տրցաքը ձեռքը կ'սպասէր։

—Անոր մօտը ըլլալ կ'ուզեմ. կ'ուզեմ որ զայն քովս բերեն կամ ինծի անդին կողմը անցունեն, կը հասկնա՞ս։

—Որոշումը որոշում է. անկարելի է խնդրանքնիդ...

—Ա՛հ, անկարելի է՞... անկարելի՞, գոռաց Լանկլատ։ Է՞, լաւ, քանի որ այնպէս է, ինծի չէք ձերբակալած դեռ. բան մը եղած չէ. պէտք է որ նորէն սկսիմ գործի...

Եւ ձեռքի արագ շարժումով մը պատին կապուած նստարանը քաշեց հանեց տեղէն, երկու նստարան, երեք աթոռ և փոքր սեղան մը բռնեց ու խօսարանին մէկ անկիւնը նետեց. սեղանին մէկ ոտքը բրցուց ձեռքը առաւ, կարասիներուն ետին՝ կրթնեցաւ պատին և սոսկալի ձայնով մը փայտը գլխուն վրայ ճօճելով գոչեց.

—Եկէ՛ք նայիմ...։

Թարգմ.

ՅԱԿՈԲ ՏԷՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԵՐՐՈՊԱԿԱՆ ՔԵՐԹՈՂԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 202

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

Գ. Ի Պ

ԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

ԼԵՑՈՒՊՈՅԶԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

5

Ընդունելութիւն

Իւնիքօնին մարդիկը քիչ հեռու կ՚սպասէին անոր գալուստին։ Անոնք դի տէին թէ իրենց պետին կինը և զաւակը առևանգուած էին և թէ պէտք էր որ իրենք ի խնդիր անոնց ելնէին ճամբայ։

Երբ տեսան Իւնիքօնը ու կինը անմիջապէս ոտքի ելան և ձի հեծան։

Խումբը ճամբայ ելաւ, ու առաջացաւ դէպի գիւղ ուր ձիաւորներու բազմութիւն մը կ՚սպասէր անոնց։

Երբ գիւղին կեդրոնը հասան, Իւնիքօնն ձիէն վար իջաւ և առաջնորդուեց դանոնք դէպի իր հիւղակը։

—Հոս հանգչեցէք քիչ մը, ըսաւ, վերջը ես պիտի գամ խօսիմ ձեզ հետ։

Վալանթէն և Քիւռիւմէլլա քնացան պահ մը։ Յետոյ Իւնիքօնն ներս մտնելով յայտնեց անոնց թէ ինչպէս երախտագիտութեան որոշած էր զանոնք իրենց խումբին մէջ առնել։

Վալանթէն չնորհակալ եղաւ, և չափազանց ուրախացաւ, մտածելով որ այս կերպով առիթ պիտի ունենար ընդարձակ տարածութեան մը մէջ որսալու։

Իւնիքօնն այս ըսելէ ետք հրաժեշտ առաւ անոնցմէ։ Հետեւեալ օրը պատերը դարձեալ հիւղակ մտան։

Վալանթէն և Քիւռիւմէլլա պատրաստ կեցած էին։ Քիչ վերջը ճաշ տրուեցաւ ուրկից յետոյ ամէնքը մէկկոց սկսան երգել։ Ճաշէն վերջ Իւնիքօնն Վալանթէնին և Քիւռիւմէլլային տուաւ այն բոլոր նշանները որոնք յատուկ էին իր խումբին մարդոց։ Երբ այս արարողութիւնն ալ լմնցաւ Իւնիքօնն իր մարդոցը ներկայացուց Վալանթէնը և Քիւռիւմէլլան և անոնց դրուատիքը ըրաւ և անուններնին ալ փոխեց։ Երկու օրսորդները չնորհակալ եղան իրենց ընծայուած այս պատիւին համար և առաջնորդուեցան իրենց համար պատրաստուած տեղը։

Ահա թէ ինչպէս Վալանթէնը և Քիւռիւմէլլան ծանօթացան էին Իւնիքօնին հետ։

6

Միսիօնարը

Հնդիկներուն և որսորդներու միջև եւեալի բարեկամական եղած էին յարաբերութիւնները։

Վալանթէն շատ դիւրաւ համոզած էր Իւնիքօնը որպէսզի վարի ձիերու որսորդութեան ժամանակ Մեքսիկացիներ ալ առնէ իրեն հետ, յայտնելով անոնց ապահովելու համար։

Որսորդին գուշակածը եղած էր։ Տօն Միկէլ յաղթուած էր ճիշտ այն վայրկեանին երբ ինք տէր կը կարծէր ինքզինքը Տէլ-Նորթի-Բազային։

Վալանթէն, Քիւռիւմէլլա և Տօն Բապլօ մայառներուն մէջ պահուրտած երբ տեսած էին Տօն Միկէլի Սանթա Մէ տարուելը, անմիջապէս ժողովքի նստած էին։

Վալանթէն ըսած էր Տօն Բապլօին,

—Ամենեւին յուսահատիլ պէտք չէ։ առաջին անգամ պէտք է որ Հայր Սէռաֆինը աղատինք։

Ասոր վրայ երեք մարդիկը ճամբայ ելան և հասան այն տեղը ուր Միսիօնարը Սէռաֆին զնդակներէն կտրին տապալած էր։ Հայր Սէռաֆին հոն չկար։

—Ի՞նչ պիտի ընենք, մրմռաց Տօն Բապլօ տխրութեամբ։

Փնտռենք պիտի ուրիշ ճար չկայ, պատասխանեց Վալանթէն։ Եւ ամէնքը մէկկոց սկսան զանի խուզարկել։

Քիչ վերջը Քիւռիւմէլլան և Միսիօնարը կը հանդիպէ Վալանթէնին և Տօն Բապլօին քով։ Հայր Սէռաֆին բոլորովին ուժաթափ եղած, մոլորած էր անտառներուն մէջ և կարողութիւն չունէր քայլ մը առնելու։ Երբ տեսաւ իր բարեկամները,

—Աստուած իմ, արդէն իմ յոյսս ձեր վրայ դրած էի, ըսաւ և սկսաւ մաղթանքներ ընել անոնց հասցէին։

Վալանթէն և Քիւռիւմէլլա անմիջապէս պատգարակ մը չինեցին, որուն վրայ պառկեցնելով խեղճ վիրաւորեալը, ուսերնին առին և հեռացան։

Վալանթէն ջղային տագնապ մը կ՚ունենար հետզհետէ։ Երբոր Վալանթէնի հիւղակը հասան, Վալանթէն պառկեցուց զայն անկողնին վրայ, և պէտք եղած դարմանները բաւական կազդուրած էին միսիոնարը, քանի որ արթնցարուն պէս բոլորովին փոխուած գտաւ ինքզինքը։ Վալանթէն յետոյ սկսաւ այն խոստովանութեան, զոր կ՚ուզէր հաղորդել միսիոնարին։

7

Տեսակցութիւնը

Հետեւեալ օրը Քիւռիւմէլլա Իւնիքօնին հիւղակը գնաց և անոր հետ վերադարձաւ Վալանթէնին քով։

Քոմանչներու պետը երբ հայր Սէռաֆինը տեսաւ,—այն մարդիկը որոնք քեզի այսպէս վիրաւորեցին իրենց պատիժը պիտի գտնեն, ըսաւ, ապահով եղիր։ Արդէն ես իմ մարդիկներս զրկած եմ պէտք եղած տեղերը չարագործները ձերբակալելու համար։

Միսիոնարը տեսնելով որ Իւնիքօնն չափազանց անգութ պիտի ըլլայ չարագործներուն հանդէպ։

—Կ՚աղաչեմ ըսաւ, այն ատեն ինծի երդնիկ պիտի ընէք, երբ բոլորովին ներողամիտ ոգւով նայիք այդ թշուառականներուն։ Իւնիքօնն միսիոնարին հաճոյանալու համար հաւանութիւն տուաւ անոր ըսածին։ Յետոյ Վալանթէն, Քիւռիւմէլլա և Իւնիքօն պահ մը թողուցին միսիոնարը և քաղուեցան անկիւն մը տեսակցելու համար։

—Տօն Միկէլ Զառաթ, Սանթանդէի մէջ գերի բռնուած է, յարեց Վալանթէն, հիմա կ՚ուզենք զանի ազատել ձեր չնորհիւ։

—Կրնաք վստահ ըլլալ իմ օգնութեանս վրայ, պատասխանեց Իւնիքօնն, ես իմ ձեռքիս տակ Սպանիացիներ ունիմ որոնք այս գործը կրնան ի գլուխ հանել։

—Դեռ չլմնցաւ, այս մարդիկը ասոր աղջիկը Տօնա Քլառան ալ առեւանգեցին, չմոռնաս ըսել թէ ասոնց գլուխը կը գտնուէր Սէտու ըսուած անպիտան արարածը։

Այս անունը լսելուն պէս Իւնիքօնն, կատղեցաւ։

Քիչ մը վերջ հրաժեշտ առնելով իր բարեկամներէն անմիջապէս ձի հեծաւ և անապատին ճամբան բռնեց։

Այն իրիկունը երբ Վալանթէն Ռիօ-Ճիլպի բացատատին մէջ երեւցաւ, առաջին անգամն էր որ կը տեսնէր Իւնիքօնը ամիսէ մը ի վեր։

Իւնիքօնն անոր հաղորդեց իր ըրած ձեռնարկներուն յաջողութիւնը և ասոր վրայ էր որ Վալանթէն հաղորդած էր անմիջապէս Տօն Բապլօին թէ իրարը պիտի ազատուէր։

(Շարունակելի)

ՊՍԿԻ ՄԻՋԱԶԳ. ՐՈՒՐԶ 1900

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ-ՔԱՐՄԷԼ, ԸՆԿ.

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՆԵՐ ԵՒ ՔՕՆԵԱՔՆԵՐ

ՌԻՇՕՆ ԼԸ-ՍԻՕՆԻ (Պաղեստին) մեծ մառանցներէն

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՍՈՒԻ. — ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԵՒ ՄՔԵՐԱՆՈՑ

Ղալաթիոյ Քարափը, Սիրէ Ֆրանսէզ, թիւ 145—147

Բարիզի բժշկ. կաճառին բրոֆէսէօր Ժ. ԲՈՒՇԷԻ
Պոռտոյի գիտական կաճառէն Բրոֆ. ԿԱՅՕՆԻ
Համպուրգի քաղաքապետութեան քիմիագէտ Ս. Է-ՆՕՐԻ և այլ նշանաւոր գիտուններու վկայութեամբ,
ՄԵՐ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ
ԲՆԱԿԱՆ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՂ
ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ
ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

ԿՈՆՍԹԱՆԴԻՆԻ

ՏԷ՛Ր,

Մեծ հաճոյք մը եղաւ մեզ համար՝ տեսնելով ընթերցասէր հասարակութեան կողմէն ցոյց տրուած համակրալից ընդունելութիւնը, մեր հրատարակած Ս. Աւետարանի՝ գրաբարով հանդերձ աշխարհաբար թարգմանութեան ու մեկնութեան Ա. Հատորին։

Այս մասին, փութալով յայտնել մեր խորին չնորհակալութիւնը՝ մանաւանդ Հայ մամլոյ ներկայացուցիչներու մեծամասնութեան, որոնք չի զլացան մեզ իրենց թանկագին աջակցութիւնն ու անկեղծ խրախոյսները, ուրախ ենք աւետելու թէ, յիշեալ գործին մնացած երեք մասերն ալ — Ս. Մարկոս, Ս. Ղուկաս, Ս. Յովհաննէս — աւարտած ըլլալով, բացուած է ասոնց բաժանորդագրութիւնը, և գին 20 գրչ. ճեք. երեք հատորներն ի միասին։

Ս. Մատթէոսի հատորը սպասելու վրայ ըլլալով, յարգոյ բաժանորդը միայն իրաւունք պիտի ունենան սոյն հատորը 20% զեղչով ընդունելու։ Դիմել այս մասին՝ Մահմուտ Փաշա, Նալբզ խանի յարակից սեղանաւոր Մելքոն էֆ.ի։

Բաժանորդագրութեան համար, դիմել Բիւզանդեան Դրատուն՝ Կալաթա Սեղբոս խան. Պոլէնց Դրատուն՝ Պոլիս Զագմագճըլար. Պապիկեան Դրատուն՝ Պոլիս, Էսկի Զաղթիւէ. Դաւթեան Դրծակալութիւն՝ Սիրքէճի Խորասանճի խան։ ԱԼԵՔՍԻԱՆՈՒ Վ. ՍԻՐՈՒՆԵԱՆ

ԹԻՐՔԻՄԷ ՆԻՄՈՒՆԷԼԷՐԻ
(Թարգմանութեան նմոյշներ)

Գաղիերէնէ Տանկ. և փոխադրած թարգմանութեան վարժուիլ փափաքողներու համար հիանալի ուղեցոյց մէջ, ուր ֆրանսացի մեծանուն գրագէտներու երկերը նոնչպի համբաւ ունեցող թուրք գրագէտներու կողմէ թարգմանուած են ու հրատարակուած՝ տաճկերէն և գաղիերէն դէմ դէմի. որոնցմէ ոմանց անունները կը դնենք իրենց թարգմանած հեղինակներով.

Նիկեար հանրմ — Ալիֆէտ տը Միւսէ Ամէնա Միտանի էֆ. — Տիւմա Որդի (Ուշչպալի զաւէ Խալիտ) Հէ.քիթօր Մալօ Զիեա պէյ եւն. եւն. (

Գին 2½ գրուշ. գաւառներէն պէտք է 3 գր.ի փոստային փուլ ղրկել «Մանզումէ»ի Խմբագրատան հասցէին ուր կը ծախուի յիշեալ գիրքը։

ԶՈՒՏ ԱՆԳՈՒԱԿԱՆ
ԱՍՈՒԵՂԷՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծ մթերանոց զուտ Անգլիական և Սկովտական կարեւոր գործարաններէ արտադրուած ամէն տեսակ սառեղէնի, չուխա, քազմիր, չանագ, ֆասոնէ և ուրիշ ամէն կարգի կերպասներ՝ ամէն եղանակի ու ճաշակի յարմար։ Կը ծախուի մեծաքանակ և փոքրաքանակ։ Մասնաւոր զեղչ Պոլսոյ և գաւառներու համար։ Դիմել Կ. Պոլիս Հանօրօլօ խան, թիւ 31։

ՏՕՔԹ. Ն. ԲԻՒԼԵԱՆ

Իր յանախորդներուն դիւրութեանը համար ամէն օր կը գտնուի Պանչէ Գաբու Բիւյիւքեան Դեղարանը, կէս օրէն մինչեւ 2 (Ը. ե.)։ Առաւոտները մինչեւ կէս օր Մաքրիգիւղ, ըստ առաջնոյն։

3—30

Skr եւ Տեսակ
ԶՈՎՀԱՆՆԵՍ Ֆ. ԳԱՆՏԷՐԵԱՆ

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պեն Պիր Զեօիսի դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Մկիտար, Իսճանիլէ, Տոլրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պեն-Պիր-Զեչիսին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԳԱԹՐԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Կէօյլիւս Նէգելէրիդիլ միւամ, էօքսիբրիւքլեր վէ նէֆէս տարլըղնա գարշը վէ եէնի պաշլամըշ վէրէմին թէտաւիսնամէ թէէսիրաթը չիֆապանշտը հասէպիլէ մէմլէքէթիմիզ սէրաթէան աթըպպի հաղիգէսինին էքսէրիա թագտիր վէ թանսինինի վէ մէճլիսը Թըպպիէ վէ Մըհհիէի ումումիէսինին թաստիգինի իշրաղ էյլէմիշ ամր։

Ուսում ատբո վէ էճզանանէլէրտէ պուլունուր։ Թաղրատան սիքարըշ վուգուրնտա եէնի ճամիի չէրիֆ մէրտիվէնլէրի զարշուսընտա Ռեպիմ պէյին էճզա տէրսսընա միւրաճաաթ օյունմալը սըր

39—80

ՏՈՔԹ. Գ. ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ
ԲԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ՎԿԱՅՈՒԱԾ
Մասնագէտ՝ ջղային եւ ստամոքսի հիւանդութեանց

Երկար տարիներ Բարիզի հիւանդանոցներու մէջ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները ուսումնասիրելով՝ աշխարհահռչակ Սալբէթրիէր հիւանդանոցին մէջ ալ կարեւոր պաշտօններ վարած և նշանաւոր Բրոֆ. Ռէյմոնի ու Մաթիէօի քլինիքներու մէջ կատարուած աշխատութեանց մասնակցած ըլլալով՝ վերջերս հաստատուած է Բերա, Մեծ փողոց Աղա Ճամիի մօտ թիւ 124 դարմանատունը, ուր ամենավերջին դրութեամբ կատարելագործեալ գործիներու միջոցաւ կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները ամէն օր կէս օրէ վերջ ժամը 1էն մինչեւ 4։

15—24

ՏՕՔԹԷՕՐ
ՎԱԼԱՆԹԷՆ ՆԱԼԲԱՆ
Վկայուած Բարիզի Բժշկ. Կաճառէն

ԿՆԱԽՏԱԲՈՅԺ — ՍԱՆԿԱԲԱՐՁ

Մասնագէտ թոքային, ստամոքսային, լեարդի, աղիքի հիւանդութեանց, ինչպէս նաև գաղղիական և ջղայինախտերու։ Հիւանդ կ՚ընդունի ամէն օր առաւօտեան մինչեւ կէս օր Սիրքէճի «Թուրքիա» դեղարանը, և կէս օրէ ետք, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ Բերա, թիւ 1, Քիւչիւք-Բարմաք-Դարու փողոց։

ԻԲԷՔԻ ԳՈՒՄԱՇ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
Պէյ Օղլուգնա Տօղրու եօլցա, Ռուրբ Անբուան Իլիսէսի եանընցա 375

ՔԱՆ ԳԱԲՐԻԱՆ
(ԲԱՐԻ ԼՕՆՏՐԸ)

Իշպու մաղազատա հէր նէվ իրէքլի մօտա գումաչլար սաթիլըր։ Կէրեք էնվէնիէթճէ վէ կէրէք մալէրին խալը-ղընը, թէչրիֆ պուրուլան բաղալիքու միւշթէրիլէրիմիզ պիրինճի տէֆատա կէօրիւպ մէմնուն օլաճագլար սրը։

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ ՀԱՐՍԻ ՍՈՄԵՐՈՒ
ՏԻԿԻՆ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար եօղուշ, Մեծ Նոր խանի մէջ, վարի յարկ, թիւ 47

ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարումներովը ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մետաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կրլանդ, քղանք, ձեռնոց, անտուկ, արծաթապատ ափսէ և մրրատութեան հագուստ։

Անգամ մը կ՚արժէ այցելել սոյն վաճառատունը, տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու աղնտութիւնը, և չատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն գժուարահաճն իսկ գոհացնել։

Մանաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշդապահութեամբ։

ՄԻ՛ ԽԱԲՈՒԻՐ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂ ԶՈՒՆԻ

Ը՛ԹԻՆԹՕՆ

ԵԱՆԿԸ ՆԱ ԳԱՐՇԸ ԿԷ ԷՕՍՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

1828 Վէ 1829ՏԱ ԹԷՔՍՍԻՍ ԻՏԻԼՄԻՇ

Թարիսէ Բլաս Վանսամա, 9 Նօէմբրօլու առիրէի խուսուսէ։

ՀԱՐԻԳ ՏԻՐՈՒԹԻՒՆ

Սէրմաեէ վէ իսթիհսաթ 119,000,000 ֆր.
1902ին մագզուզաթը 24,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 279,000.000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գէյմէթի 21,500,000 »

ԷՕՄՐ ՏԻՐՈՒԹԻՒՆ

Սէրմաեէ վէ իսթիհսաթ 158,000,000 ֆր.
1900 մագզուզաթը 12,000,000 »
Էօտէնէն զիեան 129,000,000 »
Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

ՊՈՒՆ ՇԻՐՈՒԹ զանէթ միւսամա չէրաթի իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայա իտէր

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի մէսիսթէրիի սուրէթաէ վէ խուսուսի էհվալէ։

Ֆիեաթլա էօմիւր սիկուրթա խաէր։

ՇԻՐՈՒԹԻՆ ՊԱՆԴԱՄԸ «Պոլ[illegible] Զէյսա[illegible] օ[illegible]» Սթամպոլ Ամանաթ տաֆթի Սթամպոլատա Սուլ[illegible] Օղլու բասմաճըլատա սրը։

ՏՊԱՐԱՆ
ՆԵՐՍԷՍ Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ-ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Քիւչիւք Աշըր էֆէնտի խան

Մանօթ Տպարան, յարգոյ հասարակութենէն վայելած համակրանքէն քաջալերեալ, այս տարի ամբողջ թիրել տուած նորահնար մեքենաներու շնորհիւ պատրաստ է ամէնէն դժուարահաճներն իսկ գոհացնել։

ՄԱՔՈՒՐ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԵՒ ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տպարանիս մէջ կը պատրաստուին, նամակագլուխներ, պարտամուրհակներ, փոխանակագիրներ, չէքեր, հարսանեկան գառիթք, հրաւիրագիրներ, ազդեր, դաթալօկներ՝ ամէն լեզուէ, ինչպէս նաեւ վաճառականաց վիմագրական, տպագրական և կազմի մերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

«Մանազդ» կը պատրաստուի կէս ժամուան մէջ

1000 նամակագլուխ 10 գրուշ, 100 այցեքարթ 5 գրուշ

100 դրուշ ապպարանի ընողին մէկ տուփ այցեքարթ կը նուիրուի։

Գաւառներէ եկած ամէն յանձնարարութիւն փութով և դիւրամատչելի կերպով կը կատարուի։

ԱՐԴՈՒԶԱՐԴԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԳՐԻԳՈՐ ՄԱԶՄԱՆԵԱՆ

Այն ամէն փափկաճաշակ և չէք տիկինները և օրիորդները, որոնք կը փափաքին ճաշակի յարմար և վերջին նորաձեւութիւններուն համաձայն կանիթիներ, պուսէֆ, տանթէլ, ժապաւէն, սեղմիրան, հոլանոց, գուլպայ և առանց կարգ ֆապրիֆներու հոտեղէններ և ուրիշ ամէն տեսակ նորաձեւութեան նիւթեր գտնել, ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ, պէտք է դիմեն՝

Մեծ Շուկայ, Գալփասճիլար, թիւ 56

ԿԻՒԼԻՒՍՔԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1844ԻՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Եռաշխ. դրամագլուխ 56,000,000 Ֆրանկ
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս 101,720,000 »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Եռաշխ. Դրամագլուխ 36,000,000 Ֆրանկ
Մինչեւ 1901ի վերջը վճարուած վնաս 25,000,000 »
Ապահովագրուած գումար 321,000,000 »

Ընդհանուր ծովային ապահովագրութիւն հիմնեալ 1818ին
ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍ, կը գտնուի Ֆրանսայի կառավարութեան և լորա պետական ժողովներու քննչութիւնն տակ։

Այս վաղեմի ընկերութիւնը գրեթէ ամէնէն մեծ վարկը կը վայելէ ամէն կողմ, որուն գործառնութենէն և վճառելիութենէն վրայ գաղափար մը առնուն համար հոս թուենք մէկ քանին այն հանրածանօթ մեծ հաստատութիւններն, որոնք ապահովագրուած են ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍԻ։

Ֆրանսայի նահանգներու և գաւառներու կարգ մը պաշտօնատուններն գաս, Բարիզի Օրէրա, Վօավիլ, Նավօթէ, Ամպիկիս, Ֆոլի-արտիւթիք և ուրիշ բազմաթիւ թատրոններ։

Պոն Մարչէն, Լուվրի վաճառատունները, Բիկմալիոնը, Բրէնթանի, Գէր ժառանկիւռի, Օթէլ տը Վիլի և Սամարիթէնի մեծ վաճառանոցներ։

Պանք տը Ֆրանսի մասնաճիւղերը, Քրէտիթ Ֆոնսիէն, Քրէտիթ Լիոնէ, Ֆրանս. մետաղներու, քիմիական արտադրութեանց ընկերութիւնները, Ֆրանսայի կեդր. Դեղարանը, Լուսաւոր հանքերը, կենդանաբանական պարտէզը եւն։

* * *

Այս պերճախօս թուումներէն ետք, ա՛լ աւելորդ է խօսիլ այս ընկերութեան վրայ, որ, ինչպէս ըսինք, ամենամեծ վարկ մը կը վայելէ ամէն կողմ։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է ԲՈՒԵՏԻ ԼԻՈՆԷՆ
ԼԱ ՔՕՆՖԻԱՆՍԻ Պոլսոյ կողմի գործակալութիւն
Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Պէյիւք Եըլըզ խան, թիւ 14,
ԳԱՌՆԻԿ ԱՃԱՌԵԱՆ

Որ միանգամայն Պոլսոյ կողմի գործակալն է COMPAGNIE D'ASSURANCE GÉNERAL MARITIME (Ընդհ. ծովային ապահովագրական) Ընկերութեան։ Ամբարասան ամէն տեղեկութիւն ճանութեամբ կը տրուի բոլոր դիմողներուն։

ԼՈՅՍ-ՔԱՐՈՋ

Գիտնալու համար թէ Աստուած ինչո՞ւ մարդ եղաւ է, Յունուար 6ի «Լոյս»ին մէջ Վահան վարդապետի կողմէ յատկապէս հրատարակուած Լոյս-Քարոզը կարդացէք։

ԳԻՆ 5 ԳՐՈՒՇ

ՏՕՔԹՈՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ
ՀԱՆՐԱԾԱՆՈՒՆ ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ԾՆՆԴԱՄԱՍՈՒՆԻ ԱՖՏԵՐՈՒ

ԲԵՐԱ, Մեծ Փողոցի ուղղութեան վրայ, Միաք փողոց թիւ 4 ԱՄԷՆ ՕՐ։